Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет будівництва і архітектури

Національна академія педагогічних наук України
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання

Перша всеукраїнська
науково-практична конференція

moodle Moot Ukraine 2013

Теорія і практика використання
системи управління навчанням Moodle

Тези доповідей

Київ, КНУБА, 30-31 травня 2013 р.

Київ 2013

УДК 378.16

П26

Відповідальний за випуск О.А. Щербина, доцент.

Рекомендовано до видання програмним комітетом конференції 29.04.2013.

Видається в авторській редакції.

Повні тексти доповідей розміщені на сайті http://2013.moodlemoot.in.ua/

П26 Перша всеукраїнська науково-практична конференція «MoodleMoot Ukraine 2013. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle». (Київ, КНУБА, 30-31 травня 2013 р.): тези доповідей. - К: КНУБА, 2013. – 76 с.

© КНУБА, 2013

1 секція:

Досвід впровадження і використання системи Moodle у дистанційному навчанні та мережній підтримці навчального процесу

В.Е. Абракітов

Харківський національний університет міського господарства

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ», «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ», «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» З ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Застосування системи дистанційного навчання в навчальному процесі дозволило реалізувати наступні характерні риси освіти, такі як: гнучкість; модульність; паралельність; більша аудиторія; економічність; технологічність; соціальна рівність; інтернаціональність; нова роль викладача; позитивний вплив на студента; якість.

Одним з переваг системи дистанційного навчання є можливість достатньо оперативного внесення змін у будь-які види навчальних матеріалів. Пояснимо це на наступному прикладі. До 2011 р. включно розслідування нещасних випадків на виробництві (одна з тем навчальних занять, що підлягає обов'язковому освітленню у рамках, створеного на платформі Moodle, дистанційного курсу "Охорона праці в галузі" (http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=207), здійснювалося відповідно до старого Положення про розслідування, затвердженою Постановою КМУ № 1112, а з 1 січня 2012 р. – за новим Положенням (Постанова КМУ № 1232). Розробниками навчального наповнення дистанційних курсів оперативно були внесені необхідні зміни, що стосуються саме деяких відмінностей, що мають місце в старому і новому порядках розслідування. При цьому, якщо вказана тема занять була присутня в дистанційних курсах для різних потоків, груп і спеціальностей, було можливо виконати роботу по корекції тільки в одному з них, а пов'язані з ним навчальні елементи аналогічного призначення, розміщені в інших курсах, були просто оновлені автоматично. В результаті ця необхідна і важлива робота була виконана протягом декількох годин. А тепер уявімо те ж саме, але тільки без засобів дистанційного навчання. Студенти згідно графіка навчальних доручень, наприклад, виконують індивідуальне завдання із заповнення акту розслідування нещасного випадку на виробництві. Для цих цілей в 2011 р. випущені методичні вказівки. Термін використання цієї методички – 5 років, міра зносу кожного екземпляра - 0% (усі нові, тільки що випущені); проте увесь її наклад необхідно вилучати і викидати, оскільки вона містить свідомо застарілу інформацію. При цьому методичка містить також багато інших навчальних завдань, окрім вказаного, але інші цілком придатні: застаріла лише інформація із розслідування нещасних випадків. Як відомо, стара форма акту про нещасний випадок не настільки вже сильно відрізняється від нової. Проте із-за необхідності внесення деяких незначних змін, необхідно знищувати увесь численний наклад багатосторінкового видання, замінивши його новим. І поміняти не просто одну методичку, а всю номенклатуру методичних вказівок із охорони праці усієї кафедри, для різних курсів і спеціальностей: практично скрізь, де замість положення про розслідування № 1112 потрібно використовувати № 1232?!!

А.М. Анисимов

Харьковский национальный университет городского хозяйства

ОБ ОПЫТЕ ПРОВЕДЕНИЯ КУРСОВ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА РАБОТЫ В СДО «MOODLE»

Одним из важных этапов при внедрении и использовании дистанционного обучения (ДО) является обучение преподавателей работе в используемой системе ДО. С 2009 г. Центром повышения квалификации, переподготовки кадров и дистанционного обучения ХНУГХ проводятся постоянно действующие курсы повышения квалификации преподавателей по тематике «Теория и практика работы в системе дистанционного обучения «Moodle».

Форма обучения – дистанционная.

Продолжительность обучения – 2 месяца (102 часа).

Изучение теоретической части - 60 час.

Практические занятия – 42 час, в т.ч.:

- выполнение практических заданий (8) – 18 час.
- лабораторные работы (12) – 22 час.
- участие в интернет-семинаре (1) – 2 час.

Способы контроля знаний:

- контрольное тестирование (8)
- оценка представленной выпускной работы.

Курс рассчитан на самостоятельную работу слушателей с постоянным консультированием, методической и организационной поддержкой преподавателя.

В курсе предусмотрена работа с форумами, участие в дистанционном семинаре, выполнение оцениваемых практических заданий, лабораторных работ и практикумов, проведение контрольного тестирования по всем темам.

В конце обучения слушатели в присутствии преподавателя сдают итоговый контрольный тест и защищают свою выпускную работу.

Для успешного окончания курса получения сертификата ЦПКПКДО ХНУГХ и свидетельства о повышении квалификации необходимо набрать не менее 71% от максимальной оценки.

Изучение курса сопровождается разработкой слушателем собственного тестового учебного курса по преподаваемой дисциплине. Этот тестовый учебный курс является выпускной работой слушателя. После окончания обучения тестовый учебный курс слушателя переносится в категорию соответствующей кафедры и в дальнейшем используется преподавателем для обучения студентов.

Курс имеет практическую направленность. В результате изучения курса преподаватели приобретают опыт работы в системе дистанционного обучения в роли преподавателя, что позволяет им в дальнейшем самостоятельно проводить занятия по разработанному курсу.

В.А. Бардаков, Р.Э. Гуляк

Харьковский национальный университет городского хозяйства

КУРСОВОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ В MOODLE

Организация учебного процесса в системе Moodle по учебной дисциплине «Деловое администрирование (управление персоналом и менеджмент организаций)» для студентов 5 курса специальности «Менеджмент организаций и администрирование» (по видам экономической деятельности) имеет целью обеспечение инновационно – креативной составляющей идеологии обучения, которая предусматривает приобретение студентом (в первую очередь магистром) практических навыков использования творческих подходов к рассмотрению современной проблематики менеджмента персонала и организаций, развитие способностей продуцировать и обосновывать свой личный взгляд на существующие проблемы и пути их решения.

Программа учебной дисциплины предусматривает выполнение курсового проекта, которое организовано на данных реально действующих предприятий городского хозяйства – базах практики. Реальное курсовое проектирование является продолжением студенческой научной работы. Тема курсового выбирается студентом самостоятельно с последующим ее утверждением в качестве темы дипломного проекта (работы) на кафедре.

Организация курсового проектирования в системе Moodle осуществляется с использованием элемента «Семинар», что способствует координации работы группы по календарному плану, осуществлению действенного текущего контроля, оценке проекта самими студентами. Итоговая оценка включает пять оценок: оценку преподавателя, две оценки студентов – экспертов и две оценки студента за оценивание других работ в качестве эксперта. Все участники оценивания подбираются методом случайной выборки с сохранением анонимности авторов. Moodle позволяет установить: стратегию оценивания, баллы за работу, баллы за оценивание, количество оцениваемых элементов и работ, вес оценок преподавателя, самооценку, рейтинговую таблицу представленных работ и т.д.

Семинар более сложен, чем задание и состоит из нескольких фаз:
настройка семинара, разрешение предоставления работ, показ итоговых оценок и др.

В любой фазе семинара можно открыть страницу управления, на которой отражается текущее состояние семинара: образец выполнения проекта, представленный преподавателем, оценки студентов (своего собственного проекта и проекта других студентов). Эту страницу также можно использовать ассистенту, чтобы рецензировать, оценивать и переоценивать проекты, удалять проекты и оценки, и в целом управлять развитием курсового проектирования.

В.Е. Бахрушин

Классический приватный университет, г. Запорожье, Украина

ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СИСТЕМЫ MOODLE В СЕТЕВОЙ ПОДДЕРЖЕКЕ УЧЕБНЫХ КУРСОВ ПО МЕТОДАМ АНАЛИЗА ДАННЫХ

Классические и современные методы анализа данных играют большую роль в подготовке специалистов различных направлений естественнонаучных, технических, экономических, социальных и др. Наряду с базовым курсом теории вероятностей и математической статистики программы подготовки могут включать дополнительное изучение нормативных и выборочных дисциплин, связанных с методами обработки экспериментальных данных, статистическими методами в психологии и социологии, эмпирическими методами программной инженерии, алгоритмами и программным обеспечением анализа данных, изучением и прогнозированием временных рядов и т. п. За последние 10 лет в Классическом приватном университете накоплен богатый опыт использования системы Moodle при разработке и изучении курсов соответствующей направленности для студентов различных форм обучения и направлений подготовки.

Стандартный вид курса включает набор тематических модулей объемом 0,5 кредита ЕКТС, в каждом из которых представлены теоретический материал, индивидуальные задания, методические указания и примеры их выполнения, тесты и дополнительные учебные материалы (видеоролики, презентации, справочная информация, примеры практического использования рассматриваемых методов, ссылки на ресурсы Интернет и др.). Основными типами тестов являются тесты закрытой формы с несколькими правильными ответами и штрафами за ошибки. Также применяются другие виды тестов открытой и закрытой формы. Задания, как правило, предполагают применение изучаемых методов к анализу реальных данных, которые берутся с сайтов vstup.info, www.ukrstat.gov.ua, www.kinto.com.ua и др. Для студентов старших курсов также используются задания по анализу научных публикаций с описанием методик и примеров реализации рассматриваемых методов. Кроме тематических имеется нулевой или общий модуль, в котором размещаются программа дисциплины, электронные версии учебно-методических материалов по дисциплине и другие материалы общего характера. Если по дисциплине предусмотрен экзамен, то вводится модуль итогового контроля объемом 1 кредит ЕКТС. Реализована возможность общения студентов и преподавателей в блогах и форумах.

Применяемая система оценивания предполагает использование 100-балльной шкалы для каждого теста и задания. Для тестов используется гибкая система настроек параметров, обеспечивающая реализацию различных режимов проверки – контроль, самопроверка, обучение и др. Модульные оценки определяются как средневзвешенные оценки за входящие в соответствующий модуль задания, а итоговая – средневзвешенная (или средняя) модульных оценок.

Ю.О. Борисовська, О.С. Козлова, О.А. Лисенко

Запорізький національний університет

РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У сучасному світі вища освіта прямує до загальної інформатизації контенту, звітності та форм контролю. Застосування систем дистанційної освіти дозволяє спростити створення, розвиток, накопичення, деталізацію та обробку матеріалів різних видів, пов'язаних з навчальним процесом. Враховуючи, що система дистанційного навчання MOODLE є програмним продуктом з відкритим кодом і є основою електронної підтримки навчання в багатьох країнах, вона була обрана нами для створення тренінгу з математичних дисциплін.

Згідно Положень Болонського процесу у сучасних вишах відбувається перерозподіл навчального часу на користь самостійного вивчення та опанування матеріалу дисциплін. Отже, для контролю та звітності виникає нагальна потреба у створенні автоматизованого тренінгу, який є одним із різновидів навчальної роботи та представляє собою систему завдань, що спрямовані на розвиток і вдосконалення вмінь, знань і навиків. Він дозволяє студентам практикуватися у розв’язанні задач як під керівництвом і контролем викладача, так і самостійно.

Перевагою тренінгу, створеного в СДН Moodle, є можливість проведення практичних занять або тренування навиків з розв’язання задач як за наявності виходу в Internet, так і з комп'ютерних класів вишу. Запропоноване середовище тренінгу завантажується в звичайному веб-браузері і дозволяє працювати без встановлення додаткових програм.

Протягом останніх двох років на кафедрі математичного моделювання Запорізького національного університету для перевірки знань студентів була розроблена база тестових завдань у вигляді тестів трьох рівнів складності для кожного з двох модулів курсів "Теорія ймовірностей", "Векторна алгебра", "Аналітична геометрія". Тести включають: найпростіші завдання на основні визначення, формули та теореми курсу; питання, в яких необхідно визначити до якого розділу навчальної дисципліни відноситься задача за її змістом; задачі, в яких необхідно знайти числовий розв’язок. Також представлена програмна реалізація тестових завдань з варіантами відповідей, тобто тестові завдання типу «Множинний вибір». При розробці тестів відповідям приділялась особлива увага, щоб виключити можливість підвести задачу під відомий тип. Таким чином, враховується один з найважливіших етапів розв’язання задачі, що полягає у знаходженні та виборі найбільш прийнятного в даних умовах методу і стратегії рішення, та визначення необхідних формул. Окрім самої бази тестових завдань, також створена база даних студентів, що проходять тренінг, розроблені критерії оцінювання тестових завдань та створення статистичного звіту про успішність студентів на підставі проходження тестів. Для розширення можливостей тестування планується додавання нового типу запитань Image Target, що може бути успішно використаний в різних розділах математичних курсів.

Б.П. Бочаров, М.Ю. Воеводина

Харьковская национальная академия городского хозяйства

БАЗА ДАННЫХ ТРЕХМЕРНЫХ МОДЕЛЕЙ В GOOGLE EARTH

В учебном процессе Харьковской национальной академии городского хозяйства Moodle используется уже более пяти лет. За это время определились две основные проблемы – изредка возникающие «глюки» системы и практически отсутствующая документация (например [1] – все, что создатели Moodle сочли нужным написать о базе данных).

В выпущенном нашей академией учебном пособии по системе Moodle [2] до детального описания сложных элементов курса просто не дошли руки. Мы попытались исправить это упущение для элемента «База данных» [3]. Другие сложные элементы (например, тесты) ожидают своей очереди.

Мы постарались на конкретном примере очень подробно объяснить все наши действия по созданию и поддержке базы данных Moodle. Надеемся, что после изучения данной работы Вы узнаете, зачем нужна база данных Moodle и как она устроена. Мы осветили практически все аспекты создания и использования базы данных. Исключение составляет Шаблон RSS. На момент написания статьи этот шаблон (зачем он нужен и как работает) так и остался для нас абсолютно неизвестным.

Эта работа предназначена преподавателям, которые уже используют Moodle в своей профессиональной деятельности и хотят узнать больше о возможностях системы Moodle.

Для понимания материала, изложенного в работе, необходимы базовые знания по языку гипертекстовой разметки документов HTML, таблицам стилей CSS и языку программирования JavaScript. Все это в работе практически не описывается, основное внимание уделяется базе данных Moodle.

Отметим, что в рамках дисциплины «Вычислительная техника и алгоритмические языки», которые авторы преподают для студентов второго курса непрофильных (т.е. не связанных с IT- технологиями) специальностей изложено значительно больше информации, чем нужно для понимания этой работы.

Приложение к докладу находится в курсе «Демонстрационные материалы» на сайте центра дистанционного обучения Харьковской национальной академии городского хозяйства (нужно зайти гостем, ключевое слово - demo).

http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=889

Мы используем версию Moodle 1.9. Если у Вас такая версия, то база данных из резервной копии восстановится полностью, со всеми записями. В версии 2.х восстановится пустая база данных (только описание).

Список использованных источников

1. Database activity module [http://docs.moodle.org/22/ en/Database_activity_module].

2. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle. – Харьков: ХНАГХ, 2009. – 292 с.

3. Бочаров, Б.П. и Воеводина, М.Ю. *Базы данных в Moodle.* Информационные технологии в образовании (электронное приложение к журналу «Библиотеки учебных заведений»). – М.: 2013. – №1. – С.1-93

Б.П. Бочаров, М.Ю. Воеводина, И.Л. Яковицкий

Харьковская национальная академия городского хозяйства

МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОЕКТА «3D МОДЕЛИ В GOOGLE EARTH»

С 2010 года в Харьковской национальной академии городского хозяйства действует проект «3D модели в Google Планета Земля» [1]. Для создания моделей используется программа Google SketchUp – лучшая бесплатная программа трехмерного моделирования. Цель разработки и регистрации моделей в Google Планета Земля – получение студентами практических навыков трехмерного моделирования и распространение информации об Академии во всем мире. Всего в проекте создано более 200 моделей.

В 2012 году на платформе Moodle разработан и внедрен в учебный процесс Харьковской национальной академии городского хозяйства курс «Основы геомоделирования» (http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=262). Этот курс входит в программу обучения студентов специальности «Архитектура», как часть учебной дисциплины «Основы архитектурного проектирования с использованием ЭВМ» (также разработанной в системе Moodle, электронный адрес http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=111).

Однако в создании и регистрации геомоделей активно участвуют студенты других специальностей, для которых курс «Основы геомоделирования» является факультативным. Их работу, в отличие от студентов-архитекторов не нужно оценивать по какой-либо цифровой шкале.

Процесс создания геомоделей разбит на 3 этапа – утверждение задания, разработка модели SketchUp, регистрация модели в Google Earth. После завершения каждого этапа студенты заполняют соответствующие поля базы данных (основного активного элемента курса).

Студенты-архитекторы отвечают на задания (ответ в виде текста), которые размещены в курсе «Основы архитектурного проектирования с использованием ЭВМ». В тексте ответа указывается адрес записи в базе данных. Задания оцениваются по цифровой шкале.

Преподаватель осуществляет обратную связь с помощью специальных полей базы данных [[Статус]] (выпадающий список, значения – утверждена, НЕ утверждена, уже есть в базе, отправлена в Google, принята в Google, НЕ ПРИНЯТА Google) и [[Замечания]] (текстовая область), которые студент может только просматривать (но не редактировать).

Алгоритм работы преподавателя с базой данных.

1. Закрыть базу для студентов.
2. Добавить в конец "Шаблона формы записи" строку: Текущее состояние: [[Статус]] Замечания: [[Замечания]].
3. Редактировать записи, добавлять комментарии.
4. Удалить из "Шаблона формы записи" строку: Текущее состояние: [[Статус]] Замечания: [[Замечания]].
5. Открыть базу для студентов.

Список использованных источников

1. Бочаров Б.П., Воеводина М.Ю., Яковицкий И.Л. Использование трехмерного моделирования и геоинформационных технологий Google в учебном процессе // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя: тези доповідей VIII Міжнародної науково-методичної конференції – Суми : СумДУ, 2012. — С. 62-63.

К.Л. Бугайчук

Харківській національний університет внутрішніх справ

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ LMS MOODLE В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ ВНЗ МВС УКРАЇНИ

Професійна підготовка осіб рядового та начальницького складу ОВС – це організований безперервний і цілеспрямований процес з оволодіння знаннями, спеціальними уміннями і навичками, необхідними для успішного виконання оперативно-службових завдань. Професійна підготовка працівників ОВС поділяється на початкову підготовку вперше прийнятих на службу в ОВС працівників, підготовку у вищих навчальних закладах МВС України, післядипломну освіту, службову підготовку.

В системі професійної підготовки працівників ОВС особлива увага приділяється забезпеченню організованого, безперервного і цілеспрямованого процесу оволодіння особами рядового і начальницького складу ОВС знаннями, спеціальними уміннями і навичками, необхідними для успішного виконання оперативно-службових завдань та упровадженню в навчальний процес новітніх освітніх технологій.

Система управління навчанням Moodle дозволяє повністю реалізувати електронну складову професійної підготовки науково-педагогічного складу ВНЗ МВС України, оскільки:

- має механізм авторизації користувачів;
- володіє потужними інструментами планування навчального процесу;
- дозволяє інтегрувати у собі різні види навчального контенту (текст, фото, відео);
- має інструменти групової та спільної роботи слухачів курсів, а також перевірки наявних знань, умінь, навичок;
- зберігає історію роботи слухачів та підтримує функцію управління навчальним процесом.

Основні напрями використання сервісу “Дистанційне навчання у ХНУВС” (http://nmc.univd.edu.ua/), розгорнутому на LMS Moodle, у процесі підвищення кваліфікації, стажування, службової підготовки викладачів ВНЗ МВС України:

- як система тестування для вхідного, поточного (модульного), підсумкового контролю та самоконтролю;
- як система спілкування, навчальної співпраці та обговорення навчальних проблем;
- як інструмент створення та зберігання інформаційних ресурсів, що особливо э актуальним для функціональної та вогневої підготовки, а також при підготовці для виконання вправ із фізичної підготовки;
- як інструмент для створення дистанційних курсів з окремих навчальних дисциплін.

Н.А. Буре

Санкт-Петербургский государственный университет

ДИСТАНЦИОННЫЙ КУРС «РУССКИЙ ЯЗЫК И КУЛЬТУРА РЕЧИ»

В образовательных стандартах третьего поколения особое внимание обращается на повышение доли самостоятельной работы учащихся.

В этих условиях компьютерные технологии открывают новые возможности обучения: позволяют интенсифицировать образовательный процесс, повышают учебную мотивацию учащихся, возможность получать удовлетворение от достижения результатов.

Преподавателями Санкт-Петербургского государственного университета на платформе Moodle создан дистанционный курс «Русский язык и культура речи» (met.iml.spbu.ru), который предназначен для самостоятельной работы учащихся вузов гуманитарных и естественно-научных специальностей. Обучение в этом дистанционном курсе сопровождается поддержкой тьютора.

Цель курса: повысить уровень практического владения современным русским литературным языком учащихся в разных сферах функционирования русского языка, в его письменной и устной разновидностях; углубить полученные при освоении школьной учебной программы знания по русскому языку и о русском языке.

Курс состоит из модулей:

1. Место русского языка в системе других языков.
2. Языковая норма.
3. Стилистическая дифференциация русского литературного языка.
4. Речевой портрет делового человека.
5. Язык официально-делового общения и другие.

Каждый из модулей можно рассматривать как самостоятельный обучающий блок.

Работа, начатая в аудитории, продолжается в дистанционном курсе. Самостоятельная работа студентов предполагает знакомство с учебным материалом (презентации Power Point, просмотр видео сюжетов) и выполнение учебных интерактивных заданий в программной оболочке Hot Potatoes. Контроль изученного строится на основе автоматической проверки через систему тестов и при очном тестировании.

Использование возможностей виртуального общения в сочетании с интересным учебным материалом способствует оптимальному управлению учебной деятельностью студентов, облегчает организацию самостоятельной работы.

О.В. Василенко, С.В. Солодухін

Запорізька державна інженерна академія

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ MOODLE В МЕЖАХ ОДНІЄЇ ВИПУСКАЮЧОЇ КАФЕДРИ

В даній роботі розглядаються три невеликі питання, що відносяться до конкретних елементів практичного використання системи Moodle в навчальному процесі кафедри економічної кібернетики технічного ВНЗ. Перше - це структура “категорії-курси”, друге - проблеми групового внесення студентів і подальше маніпулювання групами і третє - автономний (portable) варіант системи.

Одна з проблем використання Moodle полягає в необхідності пристосування суто індивідуалізованої LMS-ідеології до колективного, групового методу навчання в українській вищій школі. Moodle передбачає, що групи, існування яких передбачене системою, будуть формуватись для вивчення певного курсу. Тобто, в ієрархії елементів системи Moodle, “курс” є батьківським по відношенню до “групи”, що не відповідає існуючій в Україні системі вищої освіти в рамках “факультет-курс-потік-група-дисципліна”. При формуванні системи нами був обраний відомий, але, на наш погляд, недостатньо поширений, підхід з використанням інструменту метакурсів, який використовується для спрощення прив’язки групи до навчального курсу, переведення студентської групи на наступний курс — достатньо перенести обрану групу в іншу категорію, а також при формуванні облікових груп всередині структури навчального курсу.

Питання роботи з системою Moodle в розрізі студентських груп обов’язково приводить до питання первинного масового створення облікових записів нових користувачів на початку навчального року. При цьому бажано, щоб в подальшому з занесеним переліком було зручно працювати саме в розрізі студентських груп. При масовому завантаженні є можливість заповнювати в ході імпорту поля з розширеного переліку атрибутів користувача, і ми цим користуємось, заповнюючи інформацію про студентську групу, яку заносимо в поле department (відділ) в таблиці user в базі MySQL. Це дає можливість використовувати цю інформацію в будь-якому навчальному курсі. Найбільш корисною інформація про групу виявляється при зарахуванні користувачів на певний навчальний курс шляхом надання відповідної ролі. Для ефективного використання поля з шифром групи змінено код одного з програмних модулів шляхом додавання до переліку полів, що надаються в вікні вибору користувачів для запису на курс, поле department, з наданням цьому полю найвищого пріоритету при сортуванні.

Розуміючи Internet-природу системи Moodle, ми все ж прийняли пропозицію створити позамережевий автономний варіант системи на переносному USB-пристрої (флешка). Можливі сфери використання такого варіанту системи стосуються, в першу чергу, випадків недоступності глобальної мережі або віддаленої розробки елементів курсу в умовах локалізованого Intranet - варіанту базової навчальної системи.

І.В. Герасименко, А.І. Садовий, Н.С. Білан

Черкаський державний технологічний університет

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА БАЗІ MOODLE ДЛЯ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Доуніверситетська підготовка є важливою складовою діяльності ВНЗ і здійснюється з метою задоволення освітніх потреб молоді, яка бажає вступити до ВНЗ. Разом з тим ця підготовка передбачає не лише навчання за програмою середньої школи з певних предметів та ЗНО, але й навчання навичкам самостійної роботи з навчальним матеріалом, адаптацію до майбутного навчання у ВНЗ на основі сучасних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

У Черкаському державному технологічному університеті для надання освітніх послуг особам, що бажають вступати до ЧДТУ, Центром дистанційної освіти і доуніверситетської підготовки (http://dec.cdtu.edu.ua/) створено систему дистанційного навчання (СДН) на базі Moodle (http://d-school.dec.cdtu.edu.ua/).

Ця система орієнтована, в першу чергу, на слухачів, які не лише мотивовані до вступу у вищий навчальний заклад, але й готові докласти додаткових зусиль для того, щоб підвищити рівень якость своєї середньої освіти. На навчання приймаються учні загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій, навчальних закладів II-III рівнів акредитації, громадяни України та іноземці.

Слухачі доуніверситетської підготовки протягом трьох місяців відвідують лекційні і практичні заняття. При цьому через СДН вони мають можливість регулярно спілкуватися з викладачами через Інтернет (Skype, чат, форум, вебінар), отримувати весь необхідний методичний та теоретичний матеріал, консультації та практичні завдання.

Майбутні студенти можуть обрати одну або декілька дисциплін, за якими їм необхідно підготуватися до ЗНО та вступу до ВНЗ. Це може бути: математика (алгебра, геометрія і початки математичного аналізу), фізика, українська мова та література, хімія, біологія, англійська мова, рисунок, живопис, композиція.

Електронні навчальні курси дисциплін, що розміщені в СДН, містять мету і завдання курсу, програму курсу, перелік друкованих та інших інформаційних ресурсів з курсу, форми контролю та критерії оцінювання навчальної діяльності слухачів курсу, глосарій, теоретичний навчальний матеріал з курсу, методичні вказівки та рекомендації до розв’язування задач, задачі для самостійного розв’язування, розділ звітів про виконання завдань, засоби поточного та підсумкового контролю у формі тестів.

За результатами навчання слухачі, які успішно закінчать курси доуніверситетської підготовки, крім базових знань, необхідних для складання ЗНО з певних предметів, отримують навички роботи з системою електронного навчання на базі Moodle, пошуковими системами, офісними програмами, а також отримують відповідні рекомендації для вступу до ЧДТУ та додаткові бали.

Я.М. Глинський, В.А. Ряжська

Національний університет «Львівська політехніка»

ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «АЛГОРИТМІЗАЦІЯ І ПРОГРАМУВАННЯ» У КУРСІ БАЗОВОЇ ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗІВ

Дисципліна «Інформатика» для студентів вищих технічних навчальних закладів загальнотехнічних (некомп'ютерних) напрямів підготовки традиційно складається з двох розділів: «Офісні інформаційні технології» та «Алгоритмізація та програмування». У першому розділі зазвичай розглядають теми про текстовий редактор, електронні таблиці, бази даних та спеціалізовані пакети, що відповідають напрямку фахової підготовки. Вивчення другого розділу дається важче. Він значно складніший для розуміння і опанування студентами. Процес навчання залежить від мотивації навчання, обраного викладачем програмного середовища і методики навчання, підбору вправ і задач тощо. Власне для цього розділу ми розробили електронний курс.

Вивчення розділу пропонуємо базувати на мові програмування VBA в середовищі довільної офісної програми. Чому так? По-перше, таке середовище наявне на домашніх комп'ютерах у 100% студентів і навчання не вимагає інсталяції додаткових, зазвичай платних, програмних засобів. По-друге, VBA має спрощений синтаксис (не треба стежити за оголошенням змінних, узгодженням і перетворенням типів тощо), що суттєво, оскільки програмістів ми не готуємо, але прагнемо навчити розробляти і реалізовувати алгоритми і візуальний інтерфейс користувача для типових навчальних задач в рамках двох парадигм програмування: процедурно- і об'єктно-орієнтованої.

Курс містить такі блоки: теоретичні відомості, приклади типових проектів, які має створити і виконати студент, завдання для самостійної роботи, корисні посилання. До кожної теми розроблені тести, які можна проходити як в режимі самопідготовки так і в режимі оцінювання, що є обов'язковим елементом навчання для кожного студента та визначено розкладом. Для курсу створено серію навчальних коротких (5-10 хв) відеофільмів, які студент може подивитись під час навчання в аудиторії чи вдома, перейшовши на відеосервіс Youtube, або завантаживши їх на свій комп'ютер чи смартфон для перегляду у зручний для себе час у мобільному режимі навчання. Відеофільми значно полегшили процес навчання. Вони дали змогу пояснити і продемонструвати студентові прагматичні аспекти курсу, звільнивши лекційний час викладача для розгляду фундаментальних чи організаційних питань. Наш досвід показав, що використання відеотехнологій у дистанційному і мобільному навчанні покращує результат навчання, а застосування Moodle разом з відеосервісом Youtube автоматизує і спрощує як процес навчання студента, так і працю викладача.

А.Г. Дубинский

Днепропетровская медицинская академия

ОПЫТ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ АБИТУРИЕНТОВ

В Днепропетровской медицинской академии система дистанционного обучения Moodle используется с 2011 года для работы с абитуриентами. На интернет-сайте, что размещен на поддомене pk.dsma.dp.ua развернута Moodle версии 1.9.9 в которой созданы три учебных курса. Это биология, химия а также украинский язык и литература – предметы, по которым результаты внешнего независимого оценивания учитываются в конкурсном отборе при поступлении.

Количество абитуриентов, выбравших дистанционную форму обучения сравнительно невелико. Контингент обучающихся составляют жители других городов, которые планируют поступать в Днепропетровскую медицинскую академию или в иные вузы Украины на медицинские или фармацевтические специальности.

Внедрение дистанционной формы обучения сопровождалось целым рядом трудностей организационного характера. Прежде всего, отметим недостаток компьютерной подготовки, когда отдельные абитуриенты испытывают затруднения даже при вводе пароля.

Основной проблемой обучения является недостаток мотивации, когда абитуриент не чувствует ярко выраженной потребности повысить свой уровень знаний и в результате постоянно запаздывает с выполнением заданий курсов. Если в очном обучении сама обстановка работы в классе и процедура проведения занятия настраивает обучающихся на выполнение заданий, по крайней мере в режиме наблюдения за ходом решения на доске и за процессом разбора заданий преподавателем, то дистанционные занятия предъявляют значительно более высокие требования к организованности обучаемых и их уровню мотивации. На занятиях в классе у учителя всегда есть разнообразные, привычные средства воздействия на учеников, которых нет в дистанционной работе.

Напоминания о необходимости выполнения заданий, что направляются обучаемым в Moodle или через электронную почту обычно не дают никакого эффекта. Слушатели игнорируют эти письма, а их родители зачастую пользуются компьютером нерегулярно или вообще не имеют личного e-mail адреса. Результативными оказались лишь телефонные напоминания. Однако ситуация, когда преподаватель вынужден по телефону связываться с нерадивыми учениками не может считаться нормальной, особенно когда количество слушателей подготовительных курсов будет увеличиваться. Телефонное общение с родителями слушателей оказывается более эффективным, но тоже не должно становиться правилом.

Мы видим путь решения этих проблем в переходе к более интерактивным средствам взаимодействия, которые помогут создавать вовлеченность слушателей, пробуждать и усиливать интерес к процессу обучения в системе Moodle.

И.Н. Иеда

Украинская инженерно-педагогическая академия

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ТЕСТИРОВАНИЯ MOODLE ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ АНОНИМНОГО АНКЕТИРОВАНИЯ СТУДЕНТОВ

Система учебного менеджмента Moodle традиционно используется для дистанционного обучения. Используя инструменты тестирования Moodle, возможно эффективно организовать проведение анкетирования большого количества учащихся, причем вопросы для каждой учебной группы могут быть индивидуальными. Подобное анкетирование проводится в Украинской инженерно-педагогической академии уже много лет.

Для проведения анкетирования настроен отдельный сервер Moodle, на котором разрешена свободная регистрация и самостоятельная запись пользователей на курс. Анонимность анкетирования обеспечивается тем, что студенты сами выбирают себе логин и пароль и на свое усмотрение заполняют регистрационную форму, не обязательно указывая правдивые данные. Это позволяет получать более честные ответы на вопросы.

Для каждого анкетирования создается отдельный курс, структурированный по факультетам. Для каждой учебной группы студентов создается тест, включающий в себя общие для разных учебных групп вопросы, касающихся разных сфер учебно-воспитательного процесса и индивидуальные для данной группы вопросы по их преподавателям. Анкетирование проводится в компьютерных классах и включено в расписание, каждый тест открывается согласно расписанию проведения анкетирования группы, что позволяет избежать прохождения теста студентами другой группы.

С точки зрения создания индивидуальных вопросов о преподавателях, весьма удобной является возможность экспортировать файлы в формате .xml. В вопросах из блока преподавателей меняется только фамилия педагога, и возможность экспорта файла с вопросами позволяет существенно сократить время на подготовку этих вопросов.

Результаты анкетирования обобщаются по группам, курсам, факультетам, преподавателям. Для этого результаты анкетирования по каждой учебной группе экспортируются в текстовый формат, для чего используется «Анализ вопросов». Из предлагаемых показателей нами используются «Число ответов» и «% ответов». Затем результаты импортируются в Excel, специально написанный макрос позволяет обобщать результаты анкетирования от разных групп. Для удобства визуальной оценки результатов строятся диаграммы.

В результате один сотрудник отдела информационных технологий в течении трех месяцев в состоянии настроить, провести и обработать результаты анкетирования, в котором принимают участие более 5000 студентов. Результаты анкетирования используются руководством Украинской инженерно-педагогической академии для принятия управленческих и кадровых решений.

Л.В. Калачова

ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України

ВИКОРИСТАННЯ MOODLE У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Неперевність освіти – одна із провідних тез сьогодення. У зв'язку із стрімкими соціально-економічними і технологічними змінами, що відбуваються в Україні та світі, підвищення кваліфікації раз у п'ять років є недостатнім, невстигаючим за наявними змінами. Викладачі вищих навчальних закладів післядипломної педагогічної освіти є провідними фахівцями, які здійснюють підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів України. Вдосконалення та розширення їх знань, вмінь має носити систематичний характер і відбуватися без відриву від виробництва.

У зв'язку з цим при підвищенні кваліфікації викладачів ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України у напрямі створення та використання аудіовізуальних засобів навчання було вирішено запровадити постійнодіючий семінар з використанням технологій дистанційного навчання. В якості платформи для розміщення матеріалів, виконання передбачених видів діяльності, контролю знань і отриманих навичок та здійснення взаємодії між слухачами курсу була обрана платформа Moodle. Дистанційний курс для слухачів доступний за адресою: avzn.distance.in.ua.

Модулі розміщені за тематичним форматом. Налаштування ролей користувачів дозволяє надавати необхідний за рівнем доступ різним зареєстрованим користувачам: слухач, тьютор, автор курсу, методист. Теоретичні матеріали подані у вигляді html-сторінок. Платформа Moodle дозволяє застосувати для завдань досить широкий спектр варіантів, серед них у даному курсі використовуються: звіт – відповідь на сайті, звіт – один файл, анкета, глосарій, опитування, опитувальний лист, тест, форум. Крім того, безперечною перевагою платформи є можливість інтеграції з іншими сервісами та програмами, так у курсі використані тести Hot Potatoes, налаштований пагін для проведення BigBlueButton.

Можливість розміщення html-елементів (нотаток, веб-сторінок) розширює набір засобів навчання, дозволяючи використовувати коди впровадження та гіперпосилання для демонстрації флеш-презентацій, відео фрагментів, посилання на електронні підручники блоги тощо.

Платформа Moodle оснащена інструментами для полегшення роботи викладача, так, наприклад, у даному курсі використовуються блоки «Grade me» та «To be graded», «Календар подій» тощо.

Більш детально із реалізацією можливостей Moodle для підвищення кваліфікації викладачів ВНЗ післядипломної педагогічної освіти можна ознайомитись за адресою avzn.distance.in.ua. Вхід на ресурс вільний за попередньою реєстрацією (підтвердження реєстрації електронною поштою).

В.И. Каук

Харьковский национальный университет радиоэлектроники

ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ MOODLE ДЛЯ РАЗЛИЧНЫХ ФОРМ ОБУЧЕНИЯ

С 1995 года Харьковский национальный университет радиоэлектроники (ХНУРЭ) активно использует систему Moodle в различных формах обучения. Одной из первых, использовать технологии ДО, стала переподготовка (второе высшее образование) по специальности «Программная инженерия». Целевая аудитория такого обучения – люди, уже имеющие первое высшее образование и умеющие пользоваться информационными технологиями на продвинутом уровне. Требования к системе ДО были самые сложные: учиться надо современно и интересно. При такой форме обучения важным было наличие постоянного «эффекта присутствия» преподавателя на курсе.

Другая форма обучения – заочное обучения на НКЦ (по сути совместное обучение на 3 и 4 курсах преподавателями НКЦ и ХНУРЭ) имело несколько другую целевую аудиторию – молодые люди, которые никогда до этого не обучались в университете. Основные требования к системе ДО были сформулированы следующим образом: электронный учебный процесс должен быть максимально приближен к реальному университетскому процессу обучения, преподаватель университета помогает вести обучение преподавателю из НКЦ. Одной из основных функций является постоянный мониторинг состояния обучения.

При подготовки магистров (по заочной форме обучения) сместился фокус на подачу информации и проведения исследований. Каждый дистанционный курс по профильному предмету представляет собой маленькую «творческую лабораторию», в которой магистры предлагают, обсуждаю и исследуют различные задачи предметной области. Роль преподавателя на таком курсе также отличается от обычной. Преподаватель, кроме того, что дает необходимую теоретическую основу исследований, сам непосредственно принимает участие в исследовательской работе. Особенно актуальными становятся формы коллективной работы над заданиями и подготовка итогового проекта – магистерской аттестационной работы.

На таких курсах, также формируются проекты научных статей, которые еще до опубликования можно обсудить на самом курсе.

С недавнего времени все большую актуальность приобретает поддержка самостоятельной работы для студентов, которые обучаются на дневной форме обучения. Особенностью реализации таких дистанционных курсов является то, что студент должен иметь возможность полноценно отработать пропущенные занятия и сдать задания по всем точкам контроля. На таких курсах наибольшую значимость приобретает общение студентов между собой, даже без участия преподавателя.

Т.І. Коваль, О.О. Пушкар

Київський національний лінгвістичний університет

НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ В СИСТЕМІ MOODLE ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

На сучасному етапі розвитку освіти спостерігається суттєве збільшення обсягу та рівня складності навчально-методичних матеріалів, що використовуються для формування англомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності майбутніми вчителями історії у вищих навчальних закладах. Одним із способів активізації їхньої навчально-пізнавальної діяльності є створення навчального середовища в системі дистанційного навчання Moodle. Дидактичні можливості цієї системи сприяє розвитку автономної, творчої, пошукової, науково-дослідної діяльності студентів істориків, підвищенню їхнього пізнавального і професійного інтересу.

Після аналізу методичних вимог, що стосуються формування професійно-орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх істориків, ми вважаємо, що навчальне середовище має сприяти оволодінню майбутніми вчителями історії стратегіями для формування та вдосконалення професійно орієнтованої лексики, до складу яких входить – опрацювання звукових та графічних форм представлення лексичних одиниць, запам'ятовування, комбінування їх у словосполучення, складання речень з новими лексичними одиницями, включення їх у висловлення на рівні тексту тощо.

Навчальне середовище майбутніх істориків створюється викладачем і може включати такі компоненти: *інформаційно-довідковий блок* – інформаційно-навчальні матеріали – хронологічні таблиці, відеоматеріали, презентації, інтелектуальні карти (Mind Map, FreeMind) та посилання на Інтернет-ресурси (Wikipedia, Wikispaces та ін.); *навчально-контролюючий блок* – засоби для формування професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх учителів історії (комплекс вправ для розвитку й удосконалення лексичної компетентності, групи вправ для формування окремих мовленнєвих навичок і вмінь професійно-орієнтованої лексичної компетентності, пояснення, тести для контролю навчальних досягнень студентів, глосарій і електронний словник професійно орієнтованої лексики) та індивідуальні завдання, які спрямовані на краще засвоєння студентами лексичних одиниць; *блок самоконтролю* – тестові завдання для самоконтролю навчальних досягнень студентів; *комунікативний блок* – засоби для організації комунікативної взаємодії суб'єктів навчання (Skype, E-mail, форум, обмін вкладеними файлами з викладачем; Chat; обмін особистими повідомленнями) та посилання на соціальні мережі.

Список використаних джерел

1. Дистанционное обучение сегодня и завтра. [Електронный ресурс]. – Режим доступу: http://fokinatn.blogspot.com/2013/04/blog-post.html?spref=tw

О. А. Ковальчук

Житомирський державний університет імені І. Я. Франка

ПОЗААУДИТОРНА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА, ЩО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ У СИСТЕМІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Останнім часом позааудиторна навчально-виховна діяльність у вищому навчальному закладі розглядається як організаційна форма, що здійснюється у системі змішаного навчання (Ю. С. Рамський, Н. В. Рашевська, С. О. Семеріков, К. І. Словак, А. М. Стрюк, Є. М. Смирнова-Трибульська, Ю. В. Триус та ін.).

Практика викладання технічних дисциплін у Польщі вказує на ефективність використання змішаного навчання (nauczanie mieszane), яке виступає як форма дистанційного навчання та поєднує в собі як традиційні форми навчання, так і сучасні інформаційно-телекомунікаційні технології (ІКТ), що виступають засобом спілкування між викладачем та студентом.

Комбіноване (змішане) навчання – це педагогічно виважене поєднання технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання, спрямоване на інтеграцію аудиторної та позааудиторної діяльності студентів.

Використання ІКТ й інструментів у вигляді Інтернету та систем комп'ютерного супроводу навчання CLMS (Content Learning Management System), таких як: Moodle, Claroline, Dokeos, ATutor тощо сприяє побудові такого процесу навчання, що забезпечує досягнення основних дидактичних цілей. Систему CLMS Moodle використовують близько 7000 інституцій (зокрема навчальних закладів і фірм) у близько 100 країнах, кількість зареєстрованих користувачів становить більш ніж 1,6 млн., котрі беруть участь у понад 160 тис. курсів. Є. М. Смирнова-Трибульська вважає, що система CLMS Moodle при здійсненні окремих об'єктивних та суб'єктивних умов може бути успішно і ефективно використана для досягнення навчально-виховних цілей як інструмент педагогічної технології дистанційного навчання на всіх рівнях освіти.

В рамках експериментальної технології для підготовки майбутніх учителів математики на платформі Moodle було створено дистанційний курс «Професійне становлення майбутнього вчителя математики» (http://virtualschool.org.ua/moodle/course/view.php?id=146), який розрахований на 4 тижні (12 годин лекційних, 24 години практичних, 0,25 годин консультацій із розрахунку на одного студента) та включає такі етапи: діагностику рівня підготовленості студентів; планування та підготовку курсу до впровадження у позааудиторну роботу; проведення тьюторіалу; процес навчання студентів; керівництво процесом навчання; оцінювання діяльності; створення рейтингу успішності та активності студентів.

Позааудиторна діяльність як організаційна форма, що здійснюється у системі змішаного, здатна виконувати роль інструменту, надавати широкі можливості не тільки для інтеграції форм, методів, засобів навчально-виховної діяльності, але, перш за все координації й упровадження різноманітних аспектів традиційного, електронного і дистанційного навчання.

К.Р. Колос

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ВИКОРИСТАННЯ MOODLE У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

Основною умовою здійснення успішної професійної діяльності педагогів сьогодні є підвищення їх кваліфікації в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти (ЗППО), що дозволяє, використовуючи педагогічно виважені ІКТ, ефективно впроваджувати у навчально-пізнавальний процес (НПП) ЗППО інтерактивні методи і форми навчання, реалізувати багатоаспектні освітні програми.

Одним із світових освітніх пріоритетів є впровадження у НПП закладів освіти дистанційної форми навчання, що відображається і в цілеспрямованій політиці України: Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні, Наказ МОН України від 21.01.2004 "Про затвердження Положення про дистанційне навчання", Закон України "Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки", Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2003 р. № 1494 "Про затвердження Програми розвитку системи дистанційного навчання на 2004 – 2006 роки", Наказ МОН України від 29.12.2009 р. № 1231 "Про впровадження науково-педагогічного проекту "Дистанційне навчання учнів" тощо.

Реалізація сучасної дистанційної форми в навчальному закладі України будь-якого рівня освіти відбувається, здебільшого, за функціонування та підтримки системи (платформи) Moodle.

Так, у Житомирському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти за 2010 – 2013 рр. за очно-дистанційною формою навчання успішно пройшли курси підвищення кваліфікації педагогічних кадрів 884 слухачі різних спеціальностей. Навчально-пізнавальний процес у період між очними сесіями здійснювався за дистанційною формою навчання: слухачі проходили навчання у дистанційному курсі (ДК) "Тьютор – організатор і керівник дистанційного курсу" (http://virtualschool.org.ua/moodle/course/view.php?id=87). Цей дистанційний курс є складовою порталу "Дистанційне навчання учнів", що розгорнуто на платформі Moodle. Таке поєднання різних рівнів освіти дозволяє педагогам не лише освоювати новітні інформаційно-комунікаційні технології, адаптуватися до інтерактивних форм навчання, мати доступ до навчально-методичних матеріалів, які можна використовувати при навчанні учнів у ЗНЗ, а й, навчаючись у дистанційних курсах, інтуїтивно розуміти принципи розробки, організації та проведення НПП у ДК – що є досить важливим перспективним етапом до широкого впровадження дистанційного навчання у загальноосвітні та вищі навчальні заклади України.

О.М. Корнієць

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ВИКОРИСТАННЯ MOODLE ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

У зв'язку з низьким рівнем профорієнтаційної діяльності у школі через малу кількість спеціалістів та відсутність ресурсів для її виконання багато випускників вищих та середніх спеціальних навчальних закладів не бажають працювати за набутим фахом.

Бурхливий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій спричинив появу соціальних сервісів WEB 2.0, завдяки яким будь-хто може отримати доступ до матеріалів, формувати власний мережевий контент або взяти участь у його спільній розробці. На нашу думку, такі сервіси можна ефективно використовувати з метою профорієнтаційної роботи поряд із традиційними методами профорієнтації. За допомогою сукупності соціальних сервісів можна сформувати персональні навчальні середовища (ПНС), в основі яких буде науково обґрунтована методична система донесення певної інформації до заданих категорій людей.

Враховуючи функції, які повинні виконуватись у ПНС, до його складу було обрано такі сервіси: сайт Proforientator.info, Google Drive, Diigo, Cacoo, Webinar, Blogger, Twitter, FaceBook тощо. Під час використання соціальних сервісів для навчання та консультування учнів ЗНЗ виникає питання підготовки соціальних педагогів до роботи з цими сервісами.

З метою забезпечення оволодіння соціальними педагогами сервісами Web 2.0 автором на платформі Moodle було розроблено безкоштовний дистанційний курс «Соціальні сервіси Web 2.0 та персональне навчальне середовище», який розкриває можливості використання сервісів Web 2.0. у профорієнтаційній діяльності. Адже, саме дистанційна форма навчання сьогодні надає можливості для створення систем безперервної самоосвіти педагогів ЗНЗ незалежно від часу, географічного розташування та проходження курсів підвищення кваліфікації. До курсу відкритий гостьовий доступ. По завершенню курсу слухач оволодіє практичними навичками використання популярних соціальних сервісів для створення персонального навчального середовища, яке допоможе зробити профорієнтаційний процес інноваційним, цікавим та різноманітним.

Станом на квітень 2013 року 15 соціальних педагогів успішно пройшли даний курс. Усі слухачі відмічають, що даний курс сприяє підвищенню інформаційно-комунікаційних компетентностей та більш ефективному застосуванню сервісів Web 2.0 у профорієнтаційній діяльності.

Таким чином, завдяки дистанційному курсу «Соціальні сервіси Web 2.0 та персональне навчальне середовище», який розміщений на платформі Moodle, соціальний педагог може підвищити свою кваліфікацію у використанні соціальних сервісів Web 2.0 та використовувати персональне навчальне середовище у профорієнтаційній діяльності з учнями старших класів ЗНЗ.

Т.Г. Крамаренко

Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ
«Криворізький національний університет»

ФОРМУВАННЯ УМІННЯ ВЧИТИСЯ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ MOODLE У МЕРЕЖНІЙ ПІДТРИМЦІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Одним із важливих завдань сучасної освіти є формування у фахівців, зокрема вчителів математики, такої компетентності як уміння вчитися. Для цього у майбутнього вчителя необхідно формувати уміння як самостійно здобувати нові знання, так і підвищувати рівень уже набутих знань, умінь і навичок. Оскільки інновації у педагогічних технологіях тісно пов'язані з інноваціями в галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), то сучасний студент / вчитель має бути обізнаним у питаннях раціонального використання ІКТ у професійній діяльності. Формування компетентності «уміння вчитися» тісно пов'язане з розвитком у студента організаційних здібностей, самостійності та пізнавальної самостійності, активності, мобільності, творчого підходу.

Використання у підготовці майбутніх вчителів математики електронних навчальних курсів (ЕНК), розроблених на платформі Moodle, дає змогу забезпечити студентів новітніми ресурсами, організовувати їх самостійну роботу та управляти нею. Нами розробляються і використовуються у навчанні такі ЕНК як «Інформаційно-комунікаційні засоби навчання (ІКЗН) математики», «Теорія ймовірностей і математична статистика», «Математичний аналіз», «Методика навчання математики» (загальна методика) (URL-адреса http://kdpu.edu.ua/moodle). Для підготовки ресурсів, елементів курсів залучаємо студентів. В курсі «ІКЗН» (6-й семестр) передбачено виконання окремих лабораторних робіт з метою навчити студентів використовувати Moodle для створення власних електронних курсів, спрямованих на організацію самостійної роботи учнів.

Крім того, розробляємо силами студентів під час вивчення курсу «ІКЗН математики», у ході обчислювального практикуму, під час виконання курсових, кваліфікаційних та магістерських робіт ЕНК для школярів. У найбільшій готовності створені курси з геометрії для 7, 8, 9 класів (дистанційні уроки до цих курсів розробляє здобувач Т.В. Колчук); курс математики для вальдорфської школи; курс теорії ймовірностей і математичної статистики для школярів.

Долучаючись до розробки нових курсів, студенти формують методичні компетентності до використання ІКТ у навчанні майбутніх учнів.

З інструментів платформи найчастіше використовуємо лекції, завдання (надсилання відповіді файлом, відповідь у режимі online), тести, форуми, анкети, словники, wiki-сторінки для створення колективних документів. Розширюється арсенал засобів, форм і методів взаємодії учасників навчального процесу. Для розробки навчальних тестів студентами використовуємо як шаблон для створення тестів, щоб потім імпортувати питання у певні категорії питань, так і програмне забезпечення Hot Potatoes. Студенти позитивно оцінюють використання ЕНК для організації самостійної роботи.

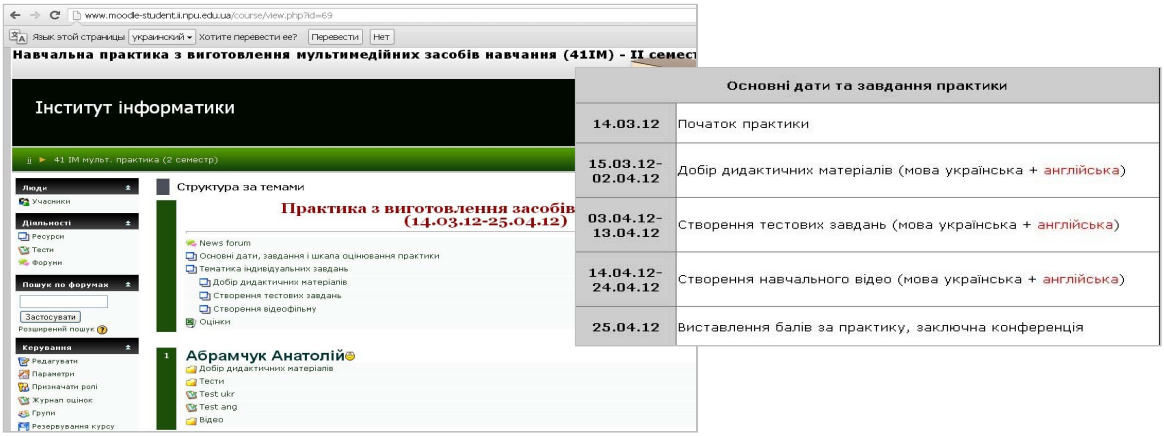
Н.М. Кузьміна, О.В. Струтинська

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЗААУДИТОРНІЙ РОБОТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

До позааудиторних видів робіт у педагогічному університеті належать проведення різних видів практик, написання курсових проектів та кваліфікаційних робіт, розробка індивідуальних проектів тощо. Для забезпечення підтримки навчального процесу в позааудиторній час нами використовується система управління навчальними ресурсами Moodle (http://www.moodle-student.ii.npu.edu.ua). Наведемо приклад використання даної системи у процесі проведення практик та написання курсових проектів.

Метою проведення практики є формування у майбутніх вчителів інформатики умінь навчальної, позааудиторної і виховної роботи в колективі учнів середніх навчальних закладів або студентів у вищих навчальних закладах. В Інституті інформатики НПУ імені М.П. Драгоманова передбачено такі види навчальних та виробничих практик: навчальна практика з виготовлення мультимедійних засобів навчання, пропедевтична та виробнича практика у середніх навчальних закладах і магістерська практика у ВНЗ. Зокрема, при проведенні практики з виготовлення мультимедійних засобів навчання (або при написанні курсових робіт з методики навчання інформатики) студенти працюють з системою управління навчальними ресурсами Moodle, де визначені основні дати виконання етапів завдань практики (курсової роботи), вимоги до завдань практики (написання курсових робі)т, тематика індивідуальних завдань практики (курсових робіт), моніторинг їх виконання. Студенти, в свою чергу, в цій же системі залишають певні розділи виконаних завдань згідно графіку (див. рис.):

До завдань практики зокрема нами передбачено створення таких засобів навчання як навчальна презентація, навчальне відео, тестові завдання, добір дидактичних матеріалів українською та англійською мовами до конкретної теми та ін. Таким чином, використання дистанційних технологій для даного виду робіт дозволяє ефективно організувати індивідуальну позааудиторну роботу майбутніх учителів інформатики, підвищити їх пізнавальну активність, сприяє інтенсифікації процесу навчання в цілому.

Т.В. Літвінова

Курахівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №5

ПІДГОТОВКА ДО ЗНО – ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС «ЯК СТВОРИТИ ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ»

У процесі модернізації освіти все більшу роль відіграє дистанційне навчання, перевагою якого є його продуктивний характер, створення особливої мотивації на саморозвиток і самореалізацію учня, розвиток аналітичного мислення, спрямованість на самостійне оволодіння знаннями. Саме дистанційна форма навчання дає можливість у зручний і вільний для вчителя і учня час індивідуально і адресно здійснювати підготовку до олімпіад та конкурсів, до підсумкової атестації у формі ДПА і ЗНО.

Дистанційний курс «Як створити власне висловлення» (http://ukrmova.net/) створено для підготовки старшокласників та абітурієнтів до написання твору на дискусійну тему. Курс носить практичний характер та націлений на відпрацювання навичок створення власного висловлення, містить матеріали, які можуть слугувати орієнтовними зразками і допоможуть випускникам загальноосвітньої школи в підготовці до ЗНО з української мови та літератури, зокрема в підготовці до виконання завдання з розгорнутою відповіддю. У матеріалах курсу максимально дотримано методичні вимоги чинної програми з української мови та технічних, структурних і змістових вимог Центру оцінювання якості освіти.

Курс створено на платформі Moodle. Завдання у системі дистанційного навчання Moodle призначені для організації взаємодії викладача та слухача, формування зворотних зв'язків між ними та спілкування слухачів між собою. Сама структура дистанційного курсу перетворює процес навчання в активну подорож, яку має здійснити кожен слухач. Форуми курсу стають простором для обговорення та забезпечення загального доступу до мультимедійного наповнення та документів курсу. Глосарій також стає спільно створеним словником та списком визначень, що зустрічаються протягом курсу. Wiki– загально створені сторінки, що використовуються для групової роботи та інших переговорів. За будь-якими індивідуальними та груповими видами діяльності спостерігає викладач, оскільки майже усі модулі курсу фіксують вхід, зміни та ім’я користувача.

Навчання на курсі будується за принципом модульного навчання (1 модуль = 1 тиждень). У модулі все вимірюється, усе оцінюється – завдання, робота, відвідування занять тощо. Після вивчення матеріалів кожного тижня учні отримують рекомендації тьютора щодо їхньої подальшої роботи. За кількістю балів, набраних учнями з можливих, учень сам може судити про свою успішність.

Отже, дистанційне навчання, безсумнівно, - запорука всебічного розвитку особистості старшокласника.

М.Ю. Ломачевська

Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ
«Криворізький національний університет»

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ШКОЛІ

Сьогодні, як свідчать реалії життя, актуальним є вивчення, узагальнення та втілення зарубіжного досвіду соціального становлення молоді для впровадження сучасних педагогічних ідей в українську освітньо-виховну систему. При цьому маємо на увазі не копіювання зарубіжних зразків, а виважений, обґрунтований науковий підхід до вивчення зарубіжної педагогічної спадщини, що є запорукою її успішного застосування на вітчизняних теренах.

Вальдорфська педагогіка, засновником якої був німецький філософ, педагог, літературознавець і культуролог Рудольф Штайнер, є саме тим напрямом західної педагогіки, який може забезпечити ефективне соціальне становлення особистості в нових українських реаліях.

Для математики, як і для інших предметів у вальдорфській школі, характерна опора на широку дослідну основу. Особливу увагу вчитель відводить формуванню просторової уяви учнів, підбирає різноманітні цікаві вправи, задачі, приклади. Використання у підготовці до уроків електронні навчальні курси, які розроблені на платформі Moodle, дає змогу забезпечити вчителів математики вальдорфської школи, новітніми ресурсами, організовувати самостійну роботу учнів та управляти нею. Нами розроблено електронні наочності і розміщено їх в електронному навчальному курсі «Математика для учнів вальдорфської школи» (URL-адреса: http://kdpu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=80, пробний логін student, пароль Student_1). Курс розділений на епохи математики відповідно до класів, містить розробки уроків з математики для 5-го класу, 6-го класу, 7-го класу (розроблені для інтерактивної сенсорної дошки з програмним забезпеченням InterWrite); навчальні презентації; електронні наочності, розроблені за допомогою програмно-педагогічного засобу GRAN-2D; кросворди і ребуси для 5-6 класу; навчально-творчі проекти для 5-6 класу; задачі на побудову циркулем та лінійкою(7-й клас); малюємо графіками функцій (в епосі математики 7-9 класу).

Використання ІКТ на уроках математики у вальдорфській школі дозволяє урізноманітнити діяльність учнів, створювати однакове для всіх, але різноманітне розвивальне середовище. Оскільки дослідницька навчальна діяльність учня стимулює розвиток таких творчих якостей особистості, як вміння генерувати ідеї, висувати гіпотези, переносити знання та вміння в нові умови, пропонувати оригінальні підходи та стратегії розв’язування творчих задач. Також в процесі дослідницької діяльності формується пізнавальний інтерес, який є однією з необхідних умов кращого засвоєння змісту навчального предмету.

Доцільно розробляти систематичний електронний навчальний курс, використовувати технології дистанційного навчання у вальдорфській школі, оскільки це значно полегшує роботу вчителя і підвищує мотивацію навчання в учнів.

Ю.М. Лотоцька

Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України

ДИСТАНЦІЙНИЙ ФОРМАТ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Проблемою сучасної дорослої людини є постійне збільшення мінімального необхідного обсягу знань. У зв'язку з цим актуальною проблемою є зміна інформаційно-репродуктивного підходу в системі освіти та розвитку дорослих новими технологіями.

Ми пропонуємо наш науковий підхід до комплексного дослідження теми успіху та невдачі, еталонну модель розвитку психологічних компетенцій успішної людини та дистанційний курс розвитку "Успіх". Курс присвячено розвитку психологічних компетенцій успішності у дорослих, на сьогодні ми маємо 350 учасників з 9 країн, від 20 до 65 років. У 2013 році розпочато 3 хвилю. Після кожної хвилі ми доопрацьовували курс, через діагностовані психологічні перепони. За допомогою створеної нами мотивуючої розиваючої платформи ми підвищили ефективність курсу (за критеріями швидкість прохождення, % виконання самостійних робіт та % учасників, що завершили).

Структура курсу побудована на принципах проектно-технологічного підходу на платформі Moodle 1.9 (http://moodle.dlc-success.org/). Учбовий модуль включає:

1. Лекційний матеріал, що містить текстовий «файл» з гиперлінками і мультимедійним супроводом та відеолекції.
2. Мотиваційний матеріал, що містить інтерактивні блоки, відеоматеріали, приклади по темі, додатковий матеріал для вивчення, розроблену нами мотиваційні ігри, створені за принципом системомиследіяльнісного методу.
3. Інтерактивний тест on-line з обмеженням за часом для самоперевірки засвоєння теоретичного матеріалу.
4. Практичне заняття, орієнтоване на закріплення отриманих знань, і їх використання у виробничій, побутовій і соціальній сферах.
5. Після кожного третього учбового модуля студент виконує тематичний тест, що охоплює матеріал попередніх модулів. Вирішення тесту відбувається в режимі off-line, а введення відповідей в режимі on-line.

Наш дистанційний курс проектується за принципами інтерактивної роботи, яка включає спільну роботу, активне навчання, критичну рефлексію, він побудований нами на суб'єкт-суб'єктному підході. За статистикою, найбільш важливими для ефективності дистанційних курсів є поєднання таких п'яти факторів: інтерактивність, запам'ятовуваність, гнучкість у використанні, надання допомоги, доступність. За статистикою, зі 100% починаючих дистанційне навчання до успішного його закінчення доходять не більше 15%, нам вдалося підвищити дані цифри до 40% в нашому курсі, зараз ми описуємо методологію "Мотиваційне середовище дистанційного простору" для авторів дистанційних курсів.

І.О. Михальчишин

студент-магістр ф-т технічної фізики, прикладної математики та інформатики Лодзинського політехнічного університету, м. Лодзь,Польща

РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ LMS MOODLE

Вступ. За останні роки розвиток інформаційних технологій пришвидшив модернізацію системи освіти в Україні. Суть такої модернізації найбільше відбилася в концепції електронного навчання, яка завдяки такому глобальному явищу як Інтернет, охоплює широкі верстви суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку.

Згідно з деякими дослідженнями, в нашій країні близько 30% навчальних закладів заявили про те, що вже мають або планують організувати навчання в режим e-learning. [1] Але найчастіше ентузіазм і бажання втілити в життя ідеї електронного навчання наштовхується на консерватизм з боку адміністрації, викладачів та студентів.

Саме тому, *мета статті:* розповісти про практичний досвід реалізації технології електронного навчання на прикладі освітнього порталу кафедри інформатики МНУ ім. В.О.Сухомлинського та розробки курсу-практики для студентів.

Виклад основного матеріалу: В ході роботи над даною проблемою було опрацьовано велику кількість матеріалу, переважно англомовних авторів, досліджено типові помилки, які допускались при використанні засобів e-learning для навчання студентів, проаналізовано стан справ серед навчальних закладів Європи, США та України і розроблено власну концепції впровадження електронного навчання в університеті.

Після офіційного запуску освітнього порталу кафедри інформатики виникло питання вибору форми навчання студентів за якої ефективність впровадження e-learning була б максимальною. Для цього знову було опрацьовано відповідну педагогічну літературу та вивчено досвід закордонних експертів. Після отриманих результатів вирішено не відокремлювати традиційне навчання від електронного, а використовувати їх спільно поєднуючи.

Для перевірки ефективності використання інтерактивних методів навчання засобами LMS Moodle і практичної реалізації технології e-learning через освітній портал, використовуючи при цьому змішану форму навчання, а якості експерименту було взято групу студентів 3-го курсу спеціальності «Інформатика». Особливість даної групи заключається в наявності 2-х тижневої обчислювальної практики.

Висновок. Таким чином, завдяки проведенню даного експерименту був отриманий практичний досвід роботи студентів і викладачів в середовище Moodle. Це дало змогу більш гнучко працювати студентам в своїх групах, а викладачам оцінювати роботу студентів.

М.Н. Орлова, А.С. Клишта

Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт»

КОМПЛЕКСНАЯ СИСТЕМА ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ «СЕТЕВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»

Компьютерные сети и новые сетевые технологии – одна из наиболее динамично развивающихся областей техники. Появление новых сетевых технологий и протоколов приводит к необходимости их освоения и изучения для их скорейшего применения. В связи с этим студенты соответствующих специальностей и специалисты, интересующиеся данными вопросами, должны изучать и знать сетевые технологии и иметь возможность быстро получать учебные и методические материалы.

Структура предлагаемой комплексной системы дистанционного обучения продумана таким образом, чтобы учащийся при отсутствии первоначальных знаний в области сетевых технологий смог получить не только базовую, но и наиболее актуальную и современную информацию. Комплексная система дистанционного обучения включает учебные материалы по следующим направлениям: общие принципы построения сетей, протоколы Internet, локальные сети, иерерхия цифровых каналов святи, сети ATM, ISDN, xDSL, MPLS, беспроводные каналы связи и сети, администрирование компьютерных сетей.

Каждый курс состоит из определенного количества модулей, содержимое которых составляет его информационное наполнение. Под модулем подразумевается логически и функционально законченный фрагмент курса, который включает в себя тесты лекций, практические занятия (если это необходимо), дискуссию и контроль полученных знаний.

Студенты обеспечиваются полным набором материалов, включающим подробную программу курса, изложение учебного материала, который постоянно обновляется, а также иллюстрацию наиболее принципиальных процедур функционирования сети и передачи данных. Для лучшего понимания теоретического материала модули курса содержат не только текст лекций и схемы и рисунки, но также включают видео ролики, выполненные по Flash-технологии, которые иллюстрируют особенности инициализации и поддержания соединений и функционирования различных протоколов в конкретных условиях. Содержатся встроенные Java-аплеты для получения практических навыков по настройке сетевых приложений и выполнения процедур передачи.

Каждый из модулей содержит вопросы для самопроверки и тестовые задания. Разработаны два варианта проверки полученных знаний: самопроверка и тестовый контроль. Разработанные курсы дистанционного обучения апробированы в течение пяти лет для студентов IV и V курсов.

К.П. Осадча, В.В. Осадчий

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ MOODLE 2.4 У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Система керування навчанням Moodle версії 2.4 отримала такі нові можливості: підвищення продуктивності завдяки покращенню роботи з базами даних, кешуванням та блокуванням незареєстрованих користувачів; оновлення плагінів усередині Moodle через веб-інтерфейс; можливість налаштування форматів плагінів курсів; оновлення іконок; покращення роботи з темами (підтримка HTML5 та JQuery); покращена інтеграція з редактором TinyMCE; удосконалення реєстрації, управління групами, записуванням на курс та звітами; 8) інтеграція зовнішніх календарів; повна підтримка Unicode імен файлів в Zip-архіві; удосконалення модуля семінар; завантаження файлів методом перетягування.

Організаційні проблеми впровадження Moodle 2.4 у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (МДПУ) передбачали вирішення, в першу чергу, технічних питань: налаштування серверу, установка версії Moodle 2.4, додавання модулів і плагінів, перевірка працездатності роботи системи, встановлення програмного забезпечення для створення навчальних матеріалів, перенесення дистанційних курсів (ДК) з системи версії Moodle 1.9.

Колективом Центру дистанційного навчання (ЦДН) МДПУ було вирішено інформаційні питання впровадження цієї системи керування навчанням: було організовано пошук і збереження інформаційних матеріалів щодо дистанційного навчання (ДН) та системи Moodle, збір і розміщення навчальної інформації на сайті ЦДН МДПУ (http://www.dfn.mdpu.org.ua), студентам і викладачам надано доступ до ДК, розроблено інструкції для викладачів і студентів по роботі з ДК на сайті, налагоджено спілкування з учасниками навчального процесу.

Як показала практика, найбільше проблем викликали технічні аспекти впровадження Moodle 2.4: установка нових плагінів (н-д, Flikr) викликала збій у системі; встановлені права користувачів за замовчуванням треба було змінювати (н-д, дозволити «учителям» завантажувати файли); назви категорій при імпортуванні/експортуванні тестів кирилицею потребували корекції у налаштуваннях серверу; недостатньо якісні шаблони Moodle 2.4 потребують переробки.

Складними залишаються питання мотивації професорсько-викладацького складу до використання Moodle у процесі викладання, що умотивоване великим навантаженням викладачів, складністю системи для інтуїтивного засвоєння, недосконалістю законодавства у галузі дистанційної освіти.

У планах ЦДН МДПУ вирішення кадрових питань щодо впровадження Moodle у навчальний процес ВНЗ: підготовка викладачів до роботи у системі Moodle, навчання розробників дистанційних курсів та викладачів-тьюторів, підвищення кваліфікації адміністраторів та програмістів Moodle.

В.С. Проневич, О.А. Щербина

Київський національний університет будівництва і архітектури

СТВОРЕННЯ САЙТУ ІНТЕРНЕТ-ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЛІЦЕЇ

Створення сайту Інтернет-підтримки навчального процесу в ліцеї має на меті:

- надати викладачам можливість розміщувати в мережі та доводити до учнів матеріали навчального призначення, оголошення тощо;
- навчити учителів та учнів використовувати для цього основні можливості сайту Moodle;
- створити і спільно використовувати комунікативні сервіси (форуми, блоги, дошки оголошень, приватні повідомлення);
- проводити анкетування, опитування, тестування учнів;
- створити спеціальний доступ на сайт для батьків для їх інформування про успішність, відвідування учнів тощо;
- реалізувати високий потенціал нових інформаційних технологій як інструменту державно-громадського управління ліцеєм.

Розробка ведеться в рамках дипломного проекту за спеціальністю «Професійна освіта. Комп'ютерні технології».

Для створення сайту обрана система управління навчанням Moodle 2.4. На сайті створено 11 категорій курсів: «1-й клас», «2-й клас», … «11-й клас». В кожний категорії містяться курси дисциплін, які вивчаються в цьому класі. Наприклад, в категорії дисциплін «7-й клас» є курс «Фізика-7», в якому паралельні класи 7-А, 7-Б,… представлені окремими групами. Якщо заняття в різних класах проводять різні викладачі, то вони теж включаються до груп, в результаті чого мають можливість виставляти оцінки лише учням тих класів, де викладають. Наповнення курсу навчальними матеріалами здійснюється викладачами спільно. Класним керівникам, представникам адміністрації ліцею надається доступ до відповідних курсів в режимі «тільки читання».

Списки учнів в курси дисциплін синхронізуються з глобальними групами (когортами). Облікові записи учнів і самі когорти створюються шляхом імпорту із файлів CSV.

Для роботи з батьками використовуються блок *Підопічні*.

В цій доповіді автори бажають поділитися досвідом створення такого сайту, починаючи від розміщення логотипу ліцею на його головній сторінці, створення облікових записів учнів і учителів, вибору структури категорій курсів, типового змісту курсу тощо, сподіваючись на те, що матеріали доповіді, зразки CSV файлів та ін. будуть корисні тим, хто планує реалізувати аналогічний проект у своєму навчальному закладі.

А.Д. Тевяшев, О.Г. Литвин

Харківський національний університет радіоелектроніки

ПІДТРИМКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧАННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Особливістю вивчання фундаментальних математичних дисциплін на денному відділенні є те, що для успішного навчання треба мати безпосередній контакт студент-викладач. Контрольні роботи та індивідуальні розрахункові завдання досить громіздкі і обов'язково перевіряються викладачем з подальшим аналізом помилок. Така реальність. Тестування поточні та підсумкові ми проводимо в системі OPENTEST2 з обов'язковою присутністю викладача. Лабораторних робіт не передбачено. Отже, платформа Moodle використовується перш за все як інформаційна з усіма її можливостями.

Нами введено чотири дистанційні курси з фундаментальних математичних дисциплін. Для кожного з них наводиться повноцінний лекційний матеріал з кожного розділу, методичні матеріали та матеріли, пов'язані із застосуванням систем комп'ютерної математики, питання до іспиту. Досить повно висвітлено матеріали з курсової роботи з курсу "Алгебра та геометрія", яка проводиться на першому семестрі і потребує багато зусиль як в організаційному, так і в навчально-методичному забезпеченні. Система Moodle є досить гнучкою, дозволяє підключати до курсу інші матеріали, дозволяє спілкування викладачів зі студентами та багато іншого.

Нарівні з цим, ми знайшли можливість використання Moodle як платформи для дистанційного навчання, яка полягає в наступному. Нами реалізовано впровадження у навчальний процес концепції безперервної комп'ютерної підготовки студентів при вивчанні фундаментальних математичних дисциплін на основі використання систем комп'ютерної математики (СКМ), починаючи з першого семестру першого курсу. Застосування СКМ — інноваційна педагогічна технологія, яка забезпечує розвиток творчої активності студентів і сприяє впровадженню методичних інновацій в навчальний процес. Ми використовуємо систему комп'ютерної математики Mathcad, яка має певні переваги для самостійного засвоєння та практичного застосування студентами першого курсу. Студенти виконують практичні завдання, індивідуальні розрахункові завдання безпосередньо та в системі Mathcad. Це дозволяє перевірити правильність розв'язків, процесу розв'язання, навести геометричну ілюстрацію. Передача студентами файлів з реалізацією завдань в системі Mathcad, їх перевірка викладачем, оцінка та повернення з коментарями виконується в Moodle. На наш погляд це корисне для нас та ефективне використання системи підтримки навчання Moodle.

Практика показує, що дистанційні технології можуть знайти своє застосування і в традиційних формах навчання студентів як допоміжний засіб для підвищення рівня освіти та проведення об'єктивного контролю знань студентів.

В.М. Франчук
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
Інститут інформатики

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE У ВНЗ

Багато навчальних закладів та інших організацій, що планують розгорнути свої освітні послуги в глобальній мережі Інтернет, часто мають справу з деякими існуючими технологічними рішеннями, що є недостатньо адаптованими до існуючих умов і не відповідають реальним потребам. При цьому часто кошти спрямовуються на придбання зовні привабливих технологічних рішень всесвітньо відомих торгових марок. Однак впровадження дорогих комерційних систем в умовах місцевого ринку далеко не завжди приносить позитивний результат, а наступне доопрацювання або адаптація до потреб, що постійно змінюються, в багатьох випадках стає неможливим.

Деякі навчальні заклади і інші організації активно використовують web-орієнтовані навчальні комп'ютерні системи для надання освітніх послуг в глобальній мережі Інтернет з використанням вільнопоширюваної системи управління начальним контентом MOODLE.

Система управління навчальним контентом MOODLE використовується в НПУ імені М.П. Драгоманова, як платформа для організації дистанційної форми навчання (http://www.celsi.npu.edu.ua), так і для підтримки стаціонарної та заочної форми навчання (http://www.dn.npu.edu.ua). Остання система використовується для проведення контролю знань студентів (комплексних та ректорських контрольних робіт) в університеті, для цього попередньо, спільно з кафедрами в системі MOODLE створюються відповідні контрольні завдання (банк тестових завдань) з різних курсів (понад 400 навчальних курсів).

Крім описаних вище систем в Інституті інформатики НПУ імені М.П. Драгоманова функціонують ще дві платформи на базі системи управління навчальним контентом MOODLE, одна призначена для роботи студентів у ролі викладачів, друга для роботи викладачів зі студентами. Використовуючи першу платформу (http://www.moodle-student.ii.npu.edu.ua) студенти можуть самостійно розробляти окремі заняття, або навіть курси відповідно до завдань лабораторних робіт з навчальних дисциплін. Використовуючи другу платформу (http://www.moodle.ii.npu.edu.ua) викладачі розробляють курси для навчання студентів відповідно до навчальних та робочих програм, а також використовують засоби діагностики освітніх результатів студентів.

Для вивчення системи управління навчальним контентом MOODLE в Інституті інформатики та Фізико-математичному інституті розроблено відповідний навчальний курс «Адміністрування web-орієнтованих навчальних комп'ютерних систем» в якому розглядаються питання налаштування та використання системи MOODLE в начальному процесі.

В доповіді планується більш детально розкрити питання адміністрування та використання системи управління навчальним контентом MOODLE у ВНЗ, зокрема в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова.

Ю.А. Швец, Г.П. Коломоец

Классический приватный университет, г. Запорожье

МОДЕЛЬ ПЛАНИРОВАНИЯ УЧЕБНОЙ НАГРУЗКИ СУБЪЕКТОВ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ НА ОСНОВЕ МОДУЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ УЧЕБНОГО КУРСА

В работе предлагается модель планирования учебной нагрузки участников учебного процесса, в основу которой положена с одной стороны модульная структура учебного курса, а с другой - индивидуальный подход к организации процесса обучения.

Суть предлагаемой модели состоит в следующем:

- учебный курс делится на ряд зачетных модулей, среди которых выделяются текущие зачетные модули и итоговые (экзамен, курсовая работа);
- деление учебного курса на модули осуществляется на основе выделения определенного кредита времени студенту, необходимого для изучения учебного материала модуля (учебная нагрузка студента);
- на каждый текущий зачетный модуль назначается определенный учебный материал и перечень контрольных мероприятий исходя из целей модуля в рамках учебной программы курса;
- освоение студентом учебного материала зачетного модуля осуществляется во время контактных часов (работа под руководством преподавателя) и часов самостоятельной работы;
- на каждый текущий зачетный модуль курса назначается определенное число часов аудиторных занятий (лекции, практика, лабораторные работы). Количество назначаемых часов зависит от формы обучения (дневная, заочная, заочно-дистанционная) и количества студентов в академической группе. Контактные часы итоговых зачетных модулей и часы индивидуальных консультаций в рамках текущих зачетных модулей определяются исходя из реального времени работы с каждым студентом;
- учебная нагрузка преподавателя в рамках курса формируется из аудиторных занятий всех зачетных модулей и часов индивидуальной работы с каждым студентом;
- нагрузка преподавателя по учебно-методической работе формируется в виде роялти от использования учебно-методических материалов курса каждым студентом. Величина роялти зависит от уровня проведенной экспертизы материалов (экспертиза вуза, министерства и др.) и формы их представления (рукописная, печатная, электронная, электронный курс и др);
- стоимость часа учебной нагрузки преподавателя формируется на основании бюджета, который привносит каждый студент в общий бюджет вуза за минусом накладных и других расходов, установленных в вузе.

Описанная модель может быть легко реализована средствами электронных таблиц (например, MS Excel, LibreOffice Calc) и адаптирована по отношению к организации учебного процесса с использованием современных компьютерных систем управления обучением (например, Moodle).

Ю.О. Швець, Г.П. Коломоєць

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

СТРУКТУРА ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ В MOODLE

Під час планування та створення електронного курсу завжди стає питання його структури. Кожен викладач створює структуру на свій розсуд, виходячи з певного принципу. Як правило, таким принципом є аудиторне навантаження викладача (кількість лекцій, практичних занять тощо). Використання такого принципу не надає можливості сформулювати єдині вимоги (в межах навчального закладу, напряму навчання тощо) до структури електронного курсу та мінімального його наповнення навчально-методичними матеріалами і засобами діагностики рівня засвоєння результатів навчання.

Для вирішення означеної проблеми запропоновано у якості основного принципу структурування курсу використовувати принцип поділу курсу на структурні елементи виходячи з рівномірного розподілу навчального навантаження студента. Відповідно до обраного принципу структура курсу створюється наступним чином:

- основним структурним елементом курсу є заліковий модуль;
- всі залікові модулі поділяються, як мінімум, на два типи - поточний та підсумковий. Призначенням поточного залікового модуля є забезпечення поточної навчальної роботи студента, а підсумкового (підсумкових) - підсумкового заходу (іспиту, курсової роботи тощо);
- кожен тип залікового модуля має певний кредит навчального навантаження студента. Для прикладу, кредит часу поточного модуля складає 0,5 кредиту, а підсумкового 1,0 кредит ЄКТС;
- кількість залікових модулів електронного курсу визначається на основі вихідних даних навчального плану конкретної дисципліни: загального кредиту часу дисципліни, видів та кількості загальних підсумкових заходів. Кількість поточних залікових модулів визначається шляхом ділення загального кредиту дисципліни за мінусом кредиту підсумкового залікового модуля на кредит часу поточного залікового модуля;
- на кожен заліковий модуль призначається навчальний матеріал, засвоєння якого середнім студентом повинно відбуватися в межах встановленого кредиту часу;
- для кожного залікового модуля повинна бути встановлена певна кількість контрольних заходів. Для прикладу, поточний заліковий модуль має, як мінімум, два контрольних заходи - один у формі тесту, а другий у формі виконання індивідуального завдання самостійної роботи;
- для кожного контрольного заходу встановлюється відповідна оцінка, накопичення яких формує підсумкову оцінку курсу.

Наведена структура може бути легко реалізована засобами Moodle, коли кожному заліковому модулю буде відповідати секція курсу, а наповнення секції буде здійснюватися відповідними модулями діяльності комплексу.

2 секція:

Розвиток системи Moodle. Створення і використання нових модулів Moodle, інтеграція Moodle з іншими програмними засобами

А.М. Аврамчук, О.А. Щербина

Київський національний університет будівництва і архітектури

СТВОРЕННЯ ВІДЕОЛЕКЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДУЛЯ RICH MEDIA

Під відеолекцією тут ми розуміємо мультимедійну оффлайн презентацію, де на основному екрані зазвичай відображається ілюстративний матеріал – слайди, що містять текст і графіку, в куточку екрану можна бачити відео із зображенням лектора або інші відеоматеріали, а внизу розміщені засоби навігації, які дозволяють зупиняти і поновлювати перегляд відеолекції, перемотувати її вперед і назад, переходити до бажаного розділу тощо.

Є чимало програм, які дозволяють створювати такі відеолекції, наприклад, iSpring Pro, Camtasia Studio та ін., загальним недоліком яких є те, що всі вони, нажаль, не безкоштовні.

Розроблений французькою компанією Symetrix модуль Rich Media для системи управління навчанням Moodle – це перший відомий авторам безкоштовний засіб створення таких відеолекцій, який до того ж використовується не як ресурс, а як діяльність Moodle, бо надає викладачеві звіти про те, хто коли і скільки раз слухав відеолекцію.

Модуль Rich Media сумісний з усіма версіями Moodle 2. Після додавання у курс діяльності Rich Media необхідно задати її параметри, зокрема завантажити відеофайл у форматі mp4, flv, ogv або WebM, а також zip-архів зі слайдами у вигляді файлів jpg або png. Зауважимо, що PowerPoint, наприклад, дозволяє зберігати презентації у вигляді серії таких файлів. Таку ж можливість мають чимало інших програм.

Ще треба створити або завантажити файл синхронізації відео зі слайдами *settings.xml*. Для створення файлу синхронізації достатньо, переглядаючи відео безпосередньо в середовищі Rich Media, клацати мишкою поруч з кожним слайдом в той момент, коли цей має з'явитися на екрані. Файл синхронізації можна створювати тоді, коли відеофайл і слайди вже підготовлені, або одночасно зі зніманням відео. В такому випадку викладач може читати лекцію перед відеокамерою, яка його знімає, викликаючи по ходу лекції потрібні слайди, які в цей момент «синхронізуються» з яким завгодно відео, котре потім замінюють справжнім, щойно відзнятим.

Для кожного фрагменту лекції викладач може задавати режими виводу за замовченням: «тільки відео», «тільки слайди» або «мозаїка» – слайди і відео одночасно. Переглядаючи відеолекцію, студент при бажанні може змінювати заданий викладачем режим виводу.

Модуль Rich Media має можливість виводу субтитрів. Теми оформлення відеолекцій (задній план, логотип тощо) можна змінювати. Відеолекції можна створювати в форматі flash або HTML5. Їх можна експортувати в формат SCORM і використовувати не тільки в Moodle.

Нами створена українська локалізація модуля та інструкція з його використання.

П.Г. БАСОК

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
Інститут інформатики

СИСТЕМА OPENMEETINGS 2.X ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ З MOODLE 2.X

Все більшої популярності серед навчальних закладів набирає нова форма навчання дистанційна, яка повинна включати в себе не тільки перевірку знать за допомогою системи LMS Moodle та листування через e-mail, а й можливість проведення лекцій, семінарів, практичні заняття в режимі реального часу. Для якісної організації таких занять потрібно живе спілкування студента з викладачем. LMS Moodle сама по собі не може вирішити весь спектр таких задач.

Можна застосувати комерційні продукти, наприклад Skype чи ooVoo, але вони не сумісні з навчальним процес хоча б тому, що в них не передбачена інтеграція з LMS Moodle. Потрібно в освітньому середовищі для системи організації вебінарів (веб-лекцій) передбачити наступні вимоги.

1. Наявність для спільної роботи віртуальної дошки, що зробило б підвищення ефекту присутності викладача і студента в одній аудиторії,
2. Можливість робити запис занять, щоб відсутні студенти могли опрацювати заняття і не відставати від навчального процесу,
3. Трансляція усім присутнім матеріали до занять у розповсюджених форматах.
4. Контроль аудіо активності студентів, тобто надавати слово кому потрібно, що, доречно кажучи, не завжди вдається зробити коректно в реальному житті.
5. Швидкий тест для того, щоб перевірити чи розуміють студенти те, що їм розповідають.
6. Гнучка сукупність віртуальних кімнат для проведення заняття.
7. Планування занять з вбудованим спільним календарем

Усім вище наведеним вимогам відповідає система Apache OpenMeetings. Крім того вона є open source під ліцензією Apache. Це дає користувачеві право використовувати програмне забезпечення для будь-яких цілей, вільно поширювати, змінювати, і поширювати змінені копії, за винятком зміни назви. Тобто якщо будуть виявлені якісь недоліки, то їх можна буде усунути самостійно.

Інтеграційний плагін для LMS Moodle доступний для скачування на офіційному сайті LMS Moodle. При чому автором плагіну є координатор розробників OpenMeetings – Себастьян Вагнер. Цим забезпечується надійність сумісного функціонування обох систем.

Система Apache OpenMeetings разом з LMS Moodle – це кросплатформенний комплекс програмних рішень. Він забезпечує проведення заняття на високому технологічному рівні. Та головним чином вносить в заняття елементи якості та ефективності за рахунок наближення віртуального навчаннядо реального учбового процесу, що дозволяє застосовувати звичні методики навчання для викладача.

Б.П. Бочаров, М.Ю. Воеводина, Ю.В. Левиков

Харьковская национальная академия городского хозяйства

ОБРАБОТКА СТАТИСТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В MOODLE

Любая автоматизированная система решает не более 80% задач обработки информации. Moodle не является исключением из этого универсального правила, поэтому в этой системе возникают задачи, которые разработчики еще не решили (или не собираются решать в принципе).

Пример такой задачи – определение реальной обеспеченности учебного процесса дистанционными курсами, т.е. получение статистической информации о курсах и преподавателях в Moodle. У нас создано много курсов, поэтому получить информацию о том какие курсы реально используются в учебном процессе, а какие нет, очень трудоемкий процесс. Практически необходимо просмотреть все курсы.

Moodle ориентирован на работу в реальном времени и задача однократного формирования отчетов и дальнейшего их многократного просмотра (а задача, которую мы собираемся решать, именно такая) не решается просто внутри системы.

Отметим, что получать информацию о курсах чаще, чем раз в месяц бессмысленно, поэтому для решения задачи можно использовать следующую схему – получение информации из базы данных, обработка информации и формирование отчетов вне системы Moodle.

Для оценки курса мы выбрали следующие критерии:

- дата последнего входа преподавателя на курс,
- количество пользователей курса,
- активность на курсе (т.е. все действия всех пользователей курса),
- видимость курса для студентов.

Решение, о том, является ли курс работающим (мы будем называть его «активным»), принимает человек (с учетом изложенных выше критериев).

Преподавателя, у которого есть хотя бы один активный курс будем считать «работающим в системе Moodle».

Необходимо определить количество курсов и преподавателей для каждого подразделения ВУЗа, выделить из них активные курсы и работающих преподавателей.

Кроме того, у нас уже более двух лет действуют курсы повышения квалификации преподавателей «Теория и практика работы в Moodle». В выходной информации необходимо отразить наличие у преподавателя сертификата об успешном окончании обучения.

Следует отметить, что в работе представлена первая версия программного продукта, которая будет наверняка изменяться. Поэтому основное внимание мы уделили логике работы всех программ, изучив которую каждый сможет развивать систему в нужном ему направлении [1].

Описываемая в работе задача без сомнения принадлежит к классу задач принятия решений. Ее полная формализация и построение необходимых математических моделей – предмет будущих исследований.

Список использованных источников

1. Бочаров Б.П., Воеводина М.Ю. Использование технологий автоматизации библиотечных процессов в системах дистанционного образования. // Библиотеки учебных заведений. – М.: 2011. – №40. – С.3-63.

К.С. Васильєва, О.А. Щербина

Київський національний університет будівництва і архітектури

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В MOODLE

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки передбачає модернізацію структури, змісту й організації освіти на засадах компетентнісного підходу. На думку авторів, його повноцінне впровадження можливе тільки за умови, якщо принципи компетентнісного підходу будуть поширюватися і на способи оцінювання, тобто якщо на зміну звичним скалярним оцінкам «за контрольну», «за лабораторну», «за реферат» тощо, які потім складаються у підсумкову оцінку «по предмету» прийдуть векторні оцінки, що характеризують складові компетентностей, які піддаються оцінюванню. В такому випадку будь-яка виконана студентом робота, крім загальної оцінки, може бути охарактеризована ще й переліком складових компетентностей, які мобілізуються на її виконання, кожна з яких під час оцінювання може бути підтвердженою або ні.

Саме такий спосіб оцінювання реалізований у модулі Moodle *Репозиторій компетентностей* (*Référentiel de compétences*), створеному для потреб обов'язкової загальнонаціональної сертифікації інформаційно-комунікаційних компетентностей студентів і стажерів C2i (Certificat Informatique et Internet), що проводиться у закладах вищої освіти Франції, починаючи з 2011 р. Модуль дозволяє: ввести або завантажити довільний перелік компетентностей; визначити набір завдань і перелік компетентностей, що мобілізуються на їх виконання і підтверджуються прикріпленими документами або посиланнями на розміщені в Інтернеті документи; декларувати діяльності та пов'язати їх з відповідними компетентностями; управляти проведенням сертифікації, закріплюючи викладачів за студентами та компетентностями, які їм доручено оцінювати; підтримувати діалог між викладачами і студентами в процесі проведення сертифікації; видавати сертифікати про наявність компетентностей, зазначених в репозиторії тощо.

Ще один інструмент для оцінювання компетентностней в Moodle – модуль Checklist+, який, на відміну від стандартного Checklist, дозволяє викладачам імпортувати і використати у вигляді показників навчання список складових компетентності із модуля Репозиторій компетентностей, а студентам не тільки повідомити про виконання завдань, чи декларувати компетентності, а й підтвердити це розміщенням файлів і гіперпосиланнями на джерела в Інтернеті. Також, якщо Moodle використовується спільно з електронним портфоліо Mahara, студент має змогу робити посилання на елементи свого портфоліо, що підтверджують його компетентності, та імпортувати у своє портфоліо вміст модуля Checklist+.

В доповіді розглядаються функціональні можливості модулів Репозиторій компетентностей і Checklist+ та дається їх порівняльна характеристика. Обидва модулі мають інтерфейси перекладені українською і російською мовами і можуть бути використані для оцінювання компетентностей у середовищі Moodle.

Н.М. Германюк, О.А. Щербина

Київський національний університет будівництва і архітектури

СТВОРЕННЯ ІЄРАРХІЧНИХ МЕНТАЛЬНИХ МАП ЗА ДОПОМОГОЮ WEB-СЕРВІСУ PREZI

Як відомо, використання ментальних мап (майндмеппінг) – це зручна і ефективна техніка візуалізації, структуризації та класифікації інформації, що ефективно використовується не тільки як засіб навчання, а й для організації обговорень, мозкового штурму, вирішення проблем, прийняття рішень тощо. Це природний спосіб графічного відображення організації мислення, що має кілька беззаперечних переваг над звичайними (лінійними) способами запису.

Для системи Moodle розроблений спеціальний модуль, що дозволяє будувати ментальні мапи, однак зображувальні можливості цього модуля є досить скромними. Останнім часом в розвитку системи Moodle все частіше використовується аутсорсинг, коли виконання певних функцій системи передається зовнішнім Інтернет-сервісам, які виконують їх краще, ніж це робить сама Moodle. Відомо чимало сервісів для майндмеппінгу, однак їх загальним недоліком, на нашу думку, є плоска структура ментальної мапи. Таку мапу важко «окинути оком» і запам’ятати, бо для цього вона надто велика і розгалужена, що обумовлено способом її представлення, який залишився незмінним ще від часів, коли ментальні мапи малювалися на папері.

Але в сучасному світі, де панують інформаційні технології, ми маємо змогу відкинути в бік олівці і фломастери і скористатись таким цікавим web-сервісом, як Prezi.

Взагалі цей сервіс не розроблявся для майндмеппінгу. Prezi - це засіб створення презентацій, у якому дуже добре реалізований механізм зумінгу, тобто зміни масштабу зображення в процесі перегляду. Нам це дає змогу будувати ментальні мапи ієрархічної структури, де ми можемо, наприклад, піднятися на висоту пташиного лету і звідти оглянути вулиці, розташування будинків, а можемо спуститися вниз і пройти вулицями, зайти в певні будинки, квартири, кімнати. Звісно, вулиці, будинки, квартири і кімнати – це метафора, котрій відповідає структура навчального матеріалу, що міститься у ментальній мапі. Вулиці – це розділи, будинки – підрозділи, квартири – теми, а кімнати – окремі питання. Така ієрархічна будова ментальної мапи, де на кожному рівні ми бачимо обмежену кількість об’єктів, що легко запам’ятовуються, особливо людьми, які мають добру зорову пам’ять, дозволяє набагато легше орієнтуватися у структурі матеріалу, тим більше, якщо постаралися зробити вулиці, будинки і кімнати не сірими й одноманітними, а такими, у яких зручно орієнтуватися, які зразу впадають у око і створюють у студента певні асоціації з розміщеним прямо на мапі навчальним матеріалом (в тому числі й мультимедійним), що допомагає краще запам’ятати, а отже і засвоїти матеріал, поєднуючи техніку ментальних мап з технікою запам’ятовування, відомою в мнемоніці під назвою римської кімнати.

А.С. Гришмановський, О.А. Щербина

Київський національний університет будівництва і архітектури

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ПРИСТРОЇВ З ОПЕРАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ ANDROID ДЛЯ ВИКОНАННЯ ТЕСТІВ У СЕРЕДОВИЩІ MOODLE 2

Останнім часом важливим напрямком розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті стає використання сучасних мобільних пристроїв: смартфонів, планшетів тощо, які дозволяють в будь-якій аудиторії надати викладачам і студентам такі ж можливості, які ще зовсім недавно були доступні лише в комп'ютерних класах. Це стосується, зокрема, і комп'ютерного тестування, адже функціональних можливостей мобільних пристроїв для цього цілком достатньо.

Що стосується системи управління навчанням Moodle, то в її другій версії вже передбачена можливість роботи з мобільними пристроями, зокрема в налаштуваннях сайту задається не одна, а зразу чотири теми оформлення: *default* – основна тема для комп'ютера, *legacy* – для старих браузерів, *mobile* – для смартфонів і *tablet* – для планшетів. Теми обираються автоматично, в залежності від пристрою. Наприклад, розрахована на смартфони тема *MyMobile*, має значно більше вкладок, ніж інші теми. Переключаючи вкладки, можна по черзі переглядати на маленькому екрані мобільного пристрою секції курсу, його блоки, засоби навігації, інші частини зображення, які на великих екранах відображаються разом.

В дослідженні, результатам якого присвячена дана доповідь, автори мали на меті провести випробування ступені придатності пристроїв з операційною системою Android для проведення тестування в середовищі Moodle з виконанням різних типів тестових питань. Розглядаються не лише типи тестових питань, що входять до базового ядра Moodle, а й типи тестових питань інших розробників. Їх можна завантажити з розділу *Modules and plugins* сайту http://moodle.org і встановити на платформу додатково.

Справа в тому, значна кількість типів тестових питань розроблялися для виконання на комп'ютері, де засобами взаємодії з користувачем були мишка і стандартна стаціонарна клавіатура. Як відомо, у більшості пристроїв на Android замість мишки і клавіатури використовується сенсорний екран, до того ж розміри цього екрану часто бувають значно менші за розмір екрану комп'ютера, та ще й частину площі екрану може займати екранна клавіатура. У зв’язку з цим виникає питання, наскільки пристрої з операційною системою Android придатні для використання тестів Moodle. Чи, потрібно, наприклад, збільшувати час тестування, враховуючи, що введення відповідей на тестові питання у таких пристроях може потребувати від студентів більших затрат часу, ніж при використанні комп'ютерів? Які мінімальні розміри екрану повинен мати сматртфон щоб на ньому можна було виконувати тести Moodle? Які теми оформлення краще при цьому використовувати? Відповіді на ці та інші питання будуть дані у пропонованій доповіді.

В.Н. Дворовенко

Кемеровский государственный университет культуры и искусств

МОДУЛИ ДЛЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРУКТУРОЙ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ

Системы дистанционного обучения, например Moodle, часто используются в вузах для централизованного хранения учебно-методических материалов. Так как общее количество ресурсов в такой системе может составлять десятки тысяч документов, при организации портала требуются разработка четких правил оформления и размещения материалов.

В Кемеровском государственном университете культуры и искусств реализуется следующая структура: материалы представляются в двух альтернативных структурах – структуре учебно-методических комплексов (УМК) и структуре образовательных программ (ОП). Каждый УМК всегда относится к конкретной дисциплине и предназначен для студентов конкретного направления подготовки. В первой структуре все УМК по упорядочены в иерархии Институт - Кафедра - Дисциплина - Направление подготовки. Такая структура обеспечивает заведующим кафедрами и директорам институтов возможность контроля деятельности подчинённых. Во второй структуре материалы упорядочены в иерархии Институт - Направление подготовки - Дисциплина. Для того чтобы не дублировать материалы в двух структурах, в структуре ОП размещаются только ссылки на УМК первой структуры.

В связи с тем, что работу по размещению материалов в системе ведут более ста сотрудников, а внутренние положения требуют строгого соблюдения правил наименования категорий и курсов, были разработаны модули для СДО Moodle, упрощающие работу по управлению структурой.

Управление осуществляется с помощью блока «Управление структурой», который позволяет работать со списками направлений подготовки, институтов, кафедр, дисциплин и учебно-методических комплексов. При добавлении элементов автоматически добавляются соответствующие категории и курсы; при изменении наименований дисциплин или направлений подготовки автоматически изменяются и названия соответствующих учебно-методических комплексов.

Для того чтобы курсы Moodle для учебно-методических комплексов соответствовали принятой в вузе стандартной структуре, были разработаны блоки формата курса с фиксированным количеством и наименованием разделов.

Для реализации переходов из структуры ОП в курсы, размещенные в структуре УМК, создан блок элемента курса. При добавлении учебно-методических комплексов средствами блока «Управление структурой» ссылки создаётся автоматически. Пользователи также могут создавать ссылки из одних УМК в другие, например, чтобы избежать дублирования, когда несколько УМК содержат один и тот же набор материалов.

Созданные модули позволяют существенно упростить работу по обеспечению логической целостности структуры учебно-методического портала под управлением СДО Moodle.

Т.В. Иванченко, А.А. Щербина

Киевский национальный университет строительства и архитектуры

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТАКУРСОВ И МОДУЛЯ СУБКУРС В MOODLE 1.9

Известно, что недостатком платформы 1.9, которая, судя по статистике сайта moodle.org, все еще остается в мире более распространенной, является отсутствие групп уровня сайта, что усложняет запись на курсы студентов по спискам академических групп. В данном докладе рассматривается применение для этого несколько модифицированного метода метакурсов, а также применение модуля субкурс, позволяющего собрать в едином журнале итоговые оценки студентов по всем изучаемым дисциплинам и вычислить их рейтинг. Данный метод уже предлагался автором на форуме сайта moodle.org. Однако, судя по публикациям, где есть утверждения, что якобы в Moodle не реализованы функции электронного деканата, должной известности среди наших пользователей этот метод пока не получил, что и побудило нас посвятить ему этот доклад.

Как известно, метакурсы – это такие курсы, в которые студентов можно импортировать из дочерних курсов, которые в нашем случае и содержат списки академических групп. Однако Moodle 1.9 в своем стандартном варианте позволяет импортировать в метакурс одних только студентов без групп. Поэтому мы вносим в код Moodle небольшие изменения, позволяющие импортировать в метакурс студентов вместе с их группами. Для этого создаются дочерние курсы, каждый из которых содержит списки академических групп, изучающих в текущем семестре одинаковый набор дисциплин. Группы в дочернем курсе нужно создавать всегда, даже если эта группа в курсе единственная. Это позволяет преподавателю быстро и легко импортировать в метакурс своей дисциплины список студентов, уже поделенный на академические группы.

Указанные выше дочерние курсы создаются не только ради списков академических групп, но и для того, чтобы собрать здесь итоговые ведомости успеваемости студентов. Для этого в системе Moodle должен быть установлен дополнительный модуль Subcourse. Если списки академических групп импортируются из дочернего курса *X* в метакурс дисциплины *Y*, то в курсе *X* создается экземпляр деятельности субкурс, который импортирует итоговую оценку курса *Y* в курс *X*. В результате в журнале оценок дочернего курса *X* мы имеем итоговые оценки всех студентов по всем изучаемым ими дисциплинам, которые обновляются с частотой запуска программы cron. При желании, задав весовые коэффициенты изучаемых дисциплин, можно прямо в журнале оценок данного курса рассчитать итоговые рейтинги студентов, как за текущий семестр, так и за весь период обучения. Именно с помощью этих курсов деканату удобнее всего контролировать общую успеваемость студентов.

Для Moodle 2 вместо метакурсов можно применять стандартный механизм записи студентов и последующей синхронизации списков академических групп, используя глобальные группы (когорты). Модуль Subcourse для Moodle 2 находится на данный момент в стадии разработки.

В.М. Кухаренко, В.М. Шуляков

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

РОБОТА АДМІНІСТРАТОРІВ СИСТЕМИ MOODLE ЗІ СТАТИСТИКОЮ

У Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті з 2010 року проводиться робота з реорганізації інформаційного освітнього простору (ІОП) університету. Оновлено офіційний сайт, створено файловий архів, де розміщені електронні навчально-методичні матеріали з дисциплін, що викладаються в університеті. Кількість матеріалів перевищує 3500, з них 20 % мають статус відкритих. Створено репозиторій наукових праць викладачів, сторінку «Методичний кабінет викладача» та умови використання соціальних сервісів студентами та викладачами. З успіхом проводиться робота по впровадженню дистанційного навчання на основі LMS Moodle.

Підтримка ІОП університету у актуальному стані вимагає постійного моніторингу. Для цього використовується Google Analytics та блок статистики у LMS Moodle. Щотижнево по всіх ресурсах університету готуються звіти для подальшого аналізу.

Вбудована система збирання статистики Moodle, надає великі можливості для проведення аналізу як дистанційних курсів зокрема так і роботи викладачів та студентів як користувачів системи взагалі.

На даному етапі крім загальних статистичних даних курсу, з якими працює окремий викладач, можна використовувати:

- Звіт системи по найактивніших курсах за визначений час. Розглядається вся діяльність яка потрапляє до логів. Є можливість вибрати період від одного до чотирьох тижнів та до шести місяців.

- Звіт системи статистики з питомою оцінкою по найактивніших курсах. Береться кількість користувачі у курсі та діяльність яку вони здійснили. Виводиться оцінка активності на одного користувача.

- Статистику по курсах за найбільшою активністю учасників. Відповідно відображаються активні користувачі, які за визначений період часу провадили свою активність на курсі та коефіцієнт їх участі (активні користувачі до усіх користувачів).

- Статистику по курсах за найбільшою активністю учасників по здійсненим за визначений період часу переглядам, змінам у курсі та підрахований коефіцієнт участі (зміни у порівнянні до переглядів).

Для аналізу дискусій у дистанційному курсі можна використовувати програмний продукт snapp (https://topaz.ad.uow.edu.au/SNAPP/getsnappresults.html), який інтегрується у Moodle і викликається як закладка. У результаті обробки інформації з конкретного форуму формується XML файл, який можна обробляти програмою Gephi.

В.Н. Табунщик, Н.П. Овсянникова

Приазовский государственный технический университет

НЕСТАНДАРТНЫЙ БЛОК «ПРЕПОДАВАТЕЛЬ» В MOODLE ВЕРСИЙ 1.9 И 2.4

Использование Moodle в образовательном процессе в Приазовском государственном техническом университете началось в 2006 г. - с начала создания первых дистанционных курсов на сайте «Система дистанционного обучения ПГТУ» для студентов заочно-дистанционной формы обучения, общее число которых в настоящий момент составляет 350 чел. по пяти учебно-консультационным пунктам. [1]

Для создателей дистанционных курсов сотрудниками отдела дистанционного обучения [2] были разработаны рекомендации по структуре и оформлению дистанционного курса. [3]

Одним из основных требований этих рекомендаций является наличие в курсе информации о преподавателе (авторе курса) с фотографией, указанием должности, научных степеней, адреса E-mail и др., чтобы студент, входя в дистанционный курс впервые, мог «познакомиться» с преподавателем, получить быстрый доступ к средствам связи с преподавателем - послать сообщение по E-mail или личное сообщение в системе Moodle, связаться по телефону.

Информацию о любом пользователе в Moodle можно получить и стандартными способами, но удобнее, если такого рода сведения собраны в одном месте, например, представлены в виде блока на главной странице дистанционного курса, и доступны студенту без лишних кликов мышкой, поиска на страницах курса нужных ссылок или блоков и без переходов на другие страницы.

После поиска в базе дополнительных плагинов и модулей Moodle был найден подходящий блок **my peers** для версии 1.9, который после небольшой правки был установлен в каждом дистанционном курсе в виде закрепленного на уровне сайта блока с названием «Преподаватель». [4]

В связи с планируемым переходом на новую версию платформы Moodle похожий блок был найден и для версии 2.4: **MooProfile** [5]**.** Потребовалось внести кое-какие исправления и изменения в это блок, после чего он был установлен на сайте «Тестовый режим Moodle». [6]

Список использованных источников

1. Система дистанционного обучения ПГТУ // http://ds.pstu.edu
2. Про відділ дистанційного навчання
3. Тимчасові рекомендації по розробці та оформленню дистанційного курсу в системі MOODLE
4. Old modules and plugins // https://moodle.org/mod/data/view.php?d=13&rid=2407
5. Moodle Plugins Directory // https://moodle.org/plugins/view.php?plugin=block_mooprofile
6. Сайт ПГТУ «Тестовый режим Moodle» // https://moodle.pstu.edu
7. Moodle. Керівництво користувача.

Л.О. Терейковська, І.А. Терейковський

Київський національний університет будівництва і архітектури

ВИКОРИСТАННЯ ГОЛОСОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В MOODLE

Як правило, голосову взаємодію в процесі дистанційного навчання слід застосовувати при проведенні лекцій, семінарів, консультацій, лабораторних та практичних занять. Цілком природнім доповненням до наведеного переліку є застосування голосової взаємодії для аутентифікації користувачів. Зазначимо, що під голосовою взаємодією будемо розуміти взаємодію між компонентами системи дистанційного навчання, яка базується на розпізнаванні голосових сигналів. В багатьох випадках таке розпізнавання повинно проводитись в автоматичному режимі, наприклад, при комп'ютерному тестуванні, коли студент повинен надати голосову відповідь на поставлене запитання. При цьому система розпізнавання повинна одночасно вирішити дві задачі:

1. Визначити правильність відповіді.

2. Провести аутентифікації користувача, тобто визначити, чи насправді з системою взаємодіє заявлений студент.

Вирішення обох задач базується на розпізнаванні голосової інформації користувача. Саме складність розпізнавання ї визначає появу проблеми голосової взаємодії в інформаційній технології дистанційного навчання вищого навчального закладу. Зазначимо, що в загальному випадку таке розпізнавання полягає у послідовному вирішенні двох задач:

1. Створенні формального опису голосової інформації.

2. Проведенні семантичного аналізу отриманого формального опису.

Досить часто під формальним описом голосової інформації розуміють його текстове представлення. При цьому сучасні теоретичні напрацювання в галузі семантичного аналізу текстової інформації не дозволяють створювати високонадійні інструментальні засоби, а в багатьох випадках відповідь та особу студента можна визначити на основі виявлення (відсутності) в ній декількох певних слів. Таким чином, стосовно інформаційної технології дистанційного навчання, розпізнавання голосової інформації зводиться до пошуку в ній ключових слів та розпізнавання диктора. Загальноприйнятий алгоритм пошуку ключових слів та розпізнавання диктора складається з наступних етапів:

1. Оцифровка еталонного та піддослідного аудіосигналу.

2. Фільтрація шумів.

3. Виділення із сигналу окремих слів.

4. Обробка оцифрованого сигналу з метою зменшення обсягу вхідних даних системи розпізнавання.

5. Додаткова фільтрація спектру.

6. Стиснення спектру з метою врахування особливостей сприйняття звуку людиною та зменшення кількості вхідних параметрів системи розпізнавання.

7. Порівняння еталонного та піддослідного сигналів.

О.В. Федусенко, О.О. Рафальська

Київський національний університет будівництва і архітектури

ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ МОДУЛЯ «ТРАЄКТОРІЯ НАВЧАННЯ» ДЛЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ MOODLE

Сьогодні дистанційне навчання є безумовно актуальним напрямком розвитку освіти, кількість розроблених платформ дистанційного навчання наближається до двохсот. Список країн, де використовується система Moodle, включає країни з різних континентів, вона є однією з найпопулярніших систем управління електронним навчанням, використання якої активно впроваджується в Київському національному університеті будівництва і архітектури. Moodle передбачає широкі можливості з підтримки навчального сайту, користувачів і створених навчальних курсів, метою якої є скорочення впливу адміністратора до мінімуму і забезпечення високого рівня безпеки; гнучка й інтуїтивна система роботи з навчальними курсами як для викладачів, так і для студентів.

Типова функціональність Moodle включає: здачу завдань, дискусійні форуми, завантаження файлів, оцінювання, обмін повідомленнями, календар подій, новини та анонси подій (для різних рівнів: сайт, курс, навчальна група), он-лайн тестування, вікі.

Moodle як система управління навчанням орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та учнями, забезпечує оперативний доступ до інформації, що супроводжує навчальний процес. Відомо, що ефективність будь-якої системи управління прямо пов’язана з тим, наскільки повно вона розв’язує задачі основного процесу цієї системи. Оскільки основним технологічним процесом ВНЗ є навчальний процес – то для ефективного управління навчальним процесом студентів є доцільним організація розгалуженого навчання.

Основоположником розгалуженої програми навчання є американський педагог Н.Краудер. У цих програмах крім основної програми, розрахованої на сильних студентів, передбачаються додаткові програми, на одну з яких направляється студент у разі ускладнень.

В моделі з розгалуженою організацією навчального процесу порядок засвоєння навчального матеріалу представлений у вигляді графа. Розгалужені програми забезпечують індивідуалізацію (адаптацію) навчання не тільки за темпом просування, але і по рівню труднощі. Крім того, ці програми відкривають великі можливості для формування раціональних видів пізнавальної діяльності, ніж лінійні, обмежують пізнавальна діяльність в основному сприйняттям і пам'яттю.

Отже, для ефективного навчання з впровадженням системи Moodle є доцільним створення модуля «Траєкторія навчання», що дозволить підвищити ефективність навчального процесу студентів за рахунок побудови для кожного студента власної траєкторії навчання.

Створення модуля «Траєкторія навчання» має стати першочерговим об’єктом практичних розробок. Використання даного модуля дозволить розв’язати головне питання ефективного навчання: як організувати процес опанування студентом дисципліни так, щоб максимально забезпечити індивідуальний характер навчальної діяльності кожного студента.

В.О. Царенко

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ MOODLE ІЗ ПЛАТФОРМАМИ ВЕБІНАРІВ

Потреби сучасного суспільства зумовлюють необхідність формування у випускників середніх загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних компетентостей, серед яких особливого значення набувають вміння учнів взаємодіяти з іншими учасниками групи у мережних віртуальних середовищах. Для формування таких компетентностей, на наш погляд, доцільно використовувати системи дистанційного навчання, які орієнтовані на взаємодію її користувачів у процесі вирішення завдань. Серед таких систем вагоме місце посідає MOODLE, яка реалізує педагогіку соціального конструктивізму. Однак стандартні модулі системи підтримують лише асинхронну взаємодію учасників дистанційного навчання. Для вирішення проблеми організації синхронних комунікацій необхідно інтегрувати MOODLE із платформами вебінарів за допомогою спеціальних плагінів. Розглянемо відомі вебінар орієнтовані платформи, які дають можливість організовувати вебінари у середовищі MOODLE.

OpenMeetings та BigBlueButton – безкоштовні відкриті крос-платформенні системи вебінарів, які забезпечують проведення відеоконференцій, текстовий чат, дошку для малювання, демонстрація документів, показ екрану доповідача та передачу управління іншим учасникам, а також запис вебінару. Для їх використання не потрібно встановлювати клієнтський додаток, доступ відбувається за допомогою веб-інтерфейсу у браузері. До переваг систем можна віднести безкоштовність, відкритість та низьке навантаження на канал. Серед недоліків – небажані звукові ефекти під час аудіоконференції, тому ці платформи краще використовувати для проведення веб-лекцій, на яких доповідає тільки лектор.

Acrobat Connect Pro, на відміну OpenMeetings та BigBlueButton, є платною платформою, яка надає такий функціонал, як відеоконференції з довільною кількістю відеоекранів, текстовий чат, спільне використання документів та робочого столу, обмін файлами між учасниками, завантаження і відтворення відеофрагментів у форматі FLV, дошка для малювання, проведення опитувань, налаштування зовнішнього вигляду віртуального класу, запис вебінару.

Comdi – платний сервіс для проведення вебінарів, який може бути інтегрованим в інші веб-додатки завдяки API. Платформа Comdi надає значні можливості для організації різноманітних віртуальних навчальних занять. Окрім відеоконференції з HD якістю, текстового чату, дошки для малювання, Comdi дає змогу проводити модерацію текстових повідомлень у чаті, переглядати відеоролики у віртуальній кімнаті, транслювати повідомлення із twitter, проводити тестування та опитування тощо.

Таким чином, вибір платформи для проведення вебінарів у Moodle залежить від цілей дистанційного заняття, форми його проведення, кількості учасників, які будуть присутніми у віртуальній кімнаті, а також наявності коштів.

3 секція:

Організаційно-педагогічні та методичні проблеми використання платформи Moodle

К.М. Альошкіна

Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК З ТЕОРЕТИЧНОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ: ПРОБЛЕМАТИКА РОЗРОБЛЕННЯ НА БАЗІ LMS MOODLE

Сучасний стан інформатизації суспільства передбачає необхідність впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сферу освіти, зокрема у вигляді електронних засобів навчання.

Соціально-гуманітарна галузь освіти має порівняно низьке забезпечення електронними засобами навчання, що викликає підвищену потребу створювати ЕЗН з дисциплін цієї сфери знань. Відповідно актуальним є створення електронного посібника з теоретичної фольклористики, прецедентів розробки якого в Україні не виявлено.

У статті представлено результати перших етапів роботи над розробленням електронного посібника з теоретичної фольклористики на базі LMS Moodle, в основі якого є підручник С.К.Росовецького «Український фольклор у теоретичному висвітленні» – широко визнане авторитетне видання, що використовується у системі вітчизняної вищої освіти як основний підручник з теорії українського фольклору.

На основі порівняльного аналізу існуючих реалізацій електронних посібників у різних галузях та відповідно до можливостей обраного програмного засобу – LMS Moodle – визначено специфічні принципи розроблення ЕП з теоретичної фольклористики, його основні характеристики. Представлена структурно-функціональна модель модуля ЕП з теоретичної фольклористики, в основі побудови якої є розроблення онтологій.

Для ілюстрування загального вигляду електронного посібника з теоретичної фольклористики наведено пробний фрагмент електронного посібника з теоретичної фольклористики, укладений на основі навчального модуля «Теорії фольклористики: XIX ст.», що охоплює однойменний третій розділ підручника С.К.Росовецького «Український фольклор у теоретичному висвітленні».

О.Г. Глазунова

Національний університет біоресурсів і природокористування України

SMART підхід до формування електронного навчального курсу в MOODLE

Smart-підхід до створення електронних навчальних курсів за допомогою систем управління навчальним контентом (Content Learning Management System), таких як Moodle, полягає у поєднанні не лише наявних електронних ресурсів інформаційно-освітнього середовища (ІОС) університету, а й відкритих зовнішніх інформаційних ресурсів та Веб-сервісів. Вони слугуватимуть джерелами навчально-інформаційних матеріалів для електронного курсу, засобами спілкування та співпраці. Електронний курс повинен забезпечувати гнучке навчання студентів в інтерактивному навчальному середовищі, яке дозволяє йому максимально швидко адаптуватися до навколишнього середовища, навчатися у будь-якому-місці і у будь-який час на основі вільного доступу до контенту по всьому світі. Це певний сценарій або траєкторія навчальних подій по роботі з електронними ресурсами у вигляді карти-знань, що призводить до досягнення навчального ефекту та має такі властивості, як: гнучкість – забезпечення можливості швидкого редагування ресурсів; наявність індивідуальної траєкторії навчання – тобто, можливість скласти з набору навчальних елементів індивідуальну програму навчання для кожного студента; інтеграція навчальних елементів з іншими відкритими інформаційними ресурсами; фокусування на навчальні потреби студента, персоніфікація контенту; інтерактивність навчальних елементів курсу; максимальне використання мультимедійних технологій; зворотній зв'язок між викладачем і студентом в курсі; наявність навчальних елементів, які забезпечують ефективну комунікацію та співпрацю студентів між собою та з викладачем, зокрема, заснованих на проектній технології; забезпечення комунікації за допомогою сучасних сервісів соціальних мереж.

Сучасні технології дозволяють всі вказані властивості забезпечувати в електронному курсі на платформі Moodle. Зокрема, інструменти анкетування, тестування та опитування дозволяють побудувати індивідуальну траєкторію навчання; ресурс «Урок» дасть можливість створити інтерактивний електронний посібник, у який вбудовується мультимедійний матеріал; з будь-якого навчального елемента можна зробити посилання на внутрішні ресурси університету та відкриті інформаційні джерела в Інтернеті; у HTML-сторінки курсу вбудовуються відео ресурси з відео порталів, у т.ч. YouTube.com; для забезпечення спільного виконання проектів та залучення до них більш широкого кола учасників, спілкування, кооперації студентів в HTML-блоки курсу вбудовуються віджети соціальних мереж, наприклад, «В контакте», потужні аналітичні можливості тестової системи дають великі можливості для забезпечення формувального оцінювання.

Така інтеграція ресурсів, яка поєднує різні технології для досягнення навчального ефекту, дає можливість нам стверджувати про новий – Smart-підхід до його створення.

Л.Е. Гризун

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ У СИСТЕМІ MOODLE

Питання ефективної педагогічної діагностики були і залишаються актуальними завданнями сучасної освіти. Зрозуміло, що особливого значення сьогодні набувають методи автоматизованої діагностики, основним серед яких вважають педагогічне тестування. Вимірювання та аналіз навчальних досягнень за допомогою тестів є важливим для корекції та удосконалення як традиційного навчального процесу, так і його дистанційної або змішаних форм. Ефективною системою реалізації педагогічної діагностики у цьому контексті уявляється платформа MOODLE, що останнім часом набула великого розповсюдження. MOODLE є системою програмних продуктів LCMS (Learning Content Management System), за допомогою якої будь хто має можливість дистанційно оволодіти навчальним матеріалом та самостійно створювати дистанційні курси, здійснюючи навчання на відстані. Однією з найважливіших можливостей MOODLE, яка робить цю платформу привабливою для реалізації повноцінного навчання, є вбудовані засоби проведення тестування. До них слід віднести відповідні модулі (Тести, Тести Hot Potatoes Quiz, Урок та ін.), які дозволяють здійснити перевірку знань студентів із застосуванням різних за типом запитань, а також рейтингове оцінювання навчальних досягнень студентів. Однак, дослідники, що працюють у галузі педагогічної діагностики, зазначають, що рейтинговий підхід до інтерпретації тестових результатів і його IRT-поширення є ефективним для професійного відбору, відбору при вступі до навчальних закладів, заохочення студентів у процесі навчання. Проте, на думку вчених, для цілей педагогічної корекції і прийняття рішень щодо вибору методики подальшого навчання, враховуючи результати тестів, рейтинговий підхід є менш зручним і адекватним. Так, дослідниками [1] запропоновано адаптивний алгоритм тестування та інтерпретації тестових результатів, що забезпечує векторну обробку отриманих даних за елементами навчального матеріалу і рівнями навчальних досягнень. За такого підходу до аналізу тестових результатів забезпечується діагностування, що надає можливість відповідного коригування навчального процесу. У зв'язку з цим постає завдання розширення можливостей платформи MOODLE шляхом розробки спеціальних інструментів для реалізації векторної обробки результатів тестування. Такі інструменти розробляються на кафедрі інформатики ХНПУ імені Г.С. Сковороди на основі науково обґрунтованої технології. Їх впровадження дозволить реалізувати як автономну автоматизовану систему педагогічної діагностики, так і інтерпретувати результати тестування у межах дистанційних курсів.

Література:

1. Білоусова Л. І. Методика обробки та інтерпретації результатів педагогічної діагностики / Л. І. Білоусова, О. Г. Колгатін // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2003. – № 8. – С. 28–31.

Э.А. Кадырова

Рязанский государственный радиотехнический университет

РЕАЛИЗАЦИЯ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА ПРИ ПОДГОТОВКЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ДЛЯ СДО ВУЗА

Интеграция информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) в образовательную деятельность предполагает изменение роли обучаемых и преподавателей университета. В их распоряжении появляются новые средства и технологии, которые в совокупности составляют техническую базу системы дистанционного обучения (СДО). В таких условиях возникает необходимость изменений в формах и методах традиционного преподавания.

Внедрение СДО в вузе является многоплановой задачей и требует комплексного подхода к её решению. Одним из основополагающих компонентов формирующейся СДО является преподаватель. Его деятельность в системе обусловлена интерактивностью образовательной среды, а также формами и методами обучения, реализованными в дистанционных учебных курсах. Специфика педагогической деятельности в условиях постоянного развития ИКТ формирует потребность в специальной подготовке преподавателя, в целенаправленном формировании необходимых компетенций, позволяющих ему организовать учебный процесс в дистанционной форме.

В РГРТУ используется система управления обучением Moodle, которая по уровню предоставляемых возможностей выдерживает сравнение с известными коммерческими системами, в силу чего зарекомендовала себя с положительной стороны в целом ряде зарубежных и российских вузов. При рассмотрении вопросов организации повышения квалификации преподавателя университета в области использования дистанционных образовательных технологий определены содержание и формы обучения. Существенную роль в решении этих вопросов в настоящее время играет компетентностный подход, под которым будем понимать развитие и оценку профессиональной компетентности через решение субъектом соответствующих задач.

Применение системы Moodle для подготовки преподавателей для СДО на КПК дает возможность использовать смешанную модель обучения, которая сочетает аудиторные занятия с формами дистанционного обучения. Учебные материалы, необходимые для освоения разделов программы КПК, размещены в СДО РГРТУ и доступны для слушателей курсов без ограничений. Содержание модулей дистанционных учебных курсов, используемых для обучения слушателей, определяется с учетом основных направлений деятельности преподавателя в СДО: 1) разработка дистанционного учебного курса; 2) организация обучения в дистанционном курсе, для реализации которых необходимо формирование соответствующих профессиональных компетенций.

В качестве итоговой работы предполагается разработка и защита слушателями авторских дистанционных учебных курсов, которые проходят апробацию в ходе педагогического эксперимента. Участие в эксперименте способствует формированию профессиональных компетенций в сфере образовательно-организационной деятельности. Накопленный в РГРТУ опыт по подготовке преподавателей к работе в системе Moodle позволяет сделать вывод о возможности его тиражирования в практику других вузов.

О.П. Колонтаевский

Харьковский национальный университет городского хозяйства

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ДИСТАНЦИОННОГО КУРСА ДЛЯ АКТИВИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Использование средств дистанционного обучения (ДО) в учебном процессе имеет свои плюсы и минусы. Преподаватель может использовать те элементы ДО, которые в преподаваемом им курсе позволяют повысить качество обучения студентов. Одним из показателей качества обучения является активность членов учебной группы, поскольку достаточная и постоянная активность учащихся позволяет равномернее распределить нагрузку и своевременно выполнить программу дистанционного курса (ДК), а студентам - получить высокие оценки.

При традиционной (очной) системе обучения на лекциях рассматриваются наиболее важные элементы теории, рассматриваются иллюстрирующие их примеры, во время же проведения практических занятий решается больше задач: разбираются со студентами задания практического занятия, а затем проверяются и оцениваются, проводится опрос или контрольная работа по теоретической и практической части курса, принимаются рефераты и т.п. Но некоторые задания студенты могут выполнить самостоятельно, используя систему ДО, например, выбрать индивидуальную тему реферата (через Опрос) и ознакомится с требованиями к рефератам в данном курсе. Загрузив реферат через ДК (Элемент «Задания – ответ вне сайта») студент получает комментарий и оценку. Использование данного приема в курсе позволяет активизировать студентов в направлении более глубокого изучения пунктов лекции курса за счет получения дополнительных баллов.

Закрепление практических навыков по изученному материалу возможно при включении в ДК дополнительных задач (в виде элемента Тесты) по пройденной теме практического занятия. Имея несколько попыток (3-5) студенты, стремясь получить максимальный балл, нарабатывают навыки решения данных задач. Получение дополнительных (необязательных) баллов позволяет повысить итоговую оценку по содержательному модулю курса, а также является подготовкой к прохождению модульного теста.

Подготовкой к сдаче модульного теста также будет самостоятельное прохождение студентами таких элементов курса как Занятие по каждой теме лекции курса.

Активность студентов на занятиях повышает оценка преподавателем своевременности сдачи практического – на паре или позже (например, 2 балла или 1 балл). Желание получить больший балл приводит к тому, что студенты заранее готовятся к практическому занятию – изучают его в ДК, выбирают вариант, кратко оформляют условия в тетради, странице Microsoft Excel и т.п., что экономит время практического занятия для оценивания, контрольного тестирования.

В.М. Кухаренко

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ У MOODLE

Проблемна лабораторія дистанційного навчання НТУ «ХПІ» з 2009 року постійно проводить у середовищі Moodle (http://dl.kharkiv.edu) відкриті дистанційні курси для вчителів та учнів шкіл, викладачів відкриті дистанційні курси. Останній проект мав назву «Проектування дистанційного навчання» і проходив у 2012-2013 навчальному році.

Для всіх бажаючих з України та Росії було проведено три дистанційні курси «Основи дистанційного навчання» (6 тижнів), «Технології проектування дистанційного курсу» (10 тижнів), «Практикум тьютора» (4 тижні). Всі курси були побудовані з використанням конструктивістських та коннективістських підходів. Перший підхід передбачав виконання завдань та широке обговорення проблемних питань у форумах у відповідності з метою курсу. Коннективістський підхід базувався на меті, що встановлював собі кожний учасник курсу, передбачав формування мережі через опрацювання великої кількості сучасної неструктурованої інформації та обговоренні різних проблем у форумах курсів.

У проект підписалося понад 100 осіб з України, Росії та Болорусії, у окремих курсах брало участь 40-50 осіб, але, на жаль, жоден з них не захотів використовувати коннективістські підходи до навчання. Проведене опитування показало, що у учасників проекту слабо сформоване персональне навчальне середовище (ПНС), що викликає певні труднощі при роботі з великою кількістю неструктурованої інформації з Інтернет. Тому проводилось звичайне дистанційне навчання. Всі матеріали курсів були представлені українською мовою, але використання веб-сторінок у форматі html дозволяло підключити перекладач Google для російськомовної аудиторії.

Особливістю цих дистанційних курсів було проведення щотижневих вебінарів у середовищі Wiziq, записи яких разом з презентаціями розміщувались на першій сторінці середовища Moodle і були доступні без реєстрації

Тільки 10 % слухачів мали наміри розробити дистанційний курс та підготувати його до дистанційного навчального процесу, інші планували тільки ознайомлення з досвідом лабораторії та інших учасників, тому активність у курсах була не дуже високою. У першому курсі активно працювали – 7 осіб, у другому курсі – 11 осіб, у третьому 7 осіб.

У другому курсі «Технології проектування дистанційного курсу» приєдналась група викладачів Харківського національного фармацевтичного університету разом з керівником системи підвищення кваліфікації. Це значно підвищило активність групи і 11 учасників створили та захистили свої дистанційні курси.

Результати навчання у дистанційних курсах обговорювались на XI Міжвузівській школі-семінарі «Сучасні педагогічні технології в освіті» у січні 2013 р.

Для подальшого формування спільноти практиків та розвитку відкритого дистанційного навчання проводиться дистанційний курс «Куратор змісту», який дозволить учасникам розвинути своє ПНС, створити персональну навчальну мережу. Це може створити умови для проведення масових відкритих он-лайн курсів в Україні на коннективістських підходах, що буде сприяти розвитку педагогіки дистанційного навчання.

Д.А. Лычев

Харьковский национальный университет городского хозяйства

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ GIF-АНИМАЦИИ ПРИ СОЗДАНИИ МЕТОДИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В ДИСТАНЦИОННЫХ КУРСАХ

При подготовке студентов инженерной направленности, достаточно часто для обучения применяются программные комплексы для решения задач технических вычислений. Ярким примером является MATLAB. MATLAB (сокращение от англ. «Matrix Laboratory») – пакет прикладных программ для решения задач технических вычислений и одноимённый язык программирования, используемый в этом пакете. MATLAB используют более 1000000 инженерных и научных работников, он работает на большинстве современных операционных систем, включая Linux, Mac OS.

При подготовке студентов в Харьковском университете городского хозяйства по направления 050702 «Электромеханика» используется MATLAB и пакет Simulink, а методическое обеспечение студентам доступно в системе дистанционного обучения Moodle.

Simulink является приложением к программе MATLAB, который позволяет в простой и интуитивно понятной форме создавать модели динамических систем и выполнять их анализ. Но интерфейс имеет множество специфических категорий, назначение которых не повторяется в других программных пакетах при обучении студентов. Для улучшения восприятия студентами обучающих материалов было принято решение использовать популярный формат графических изображений GIF, который способен хранить сжатые данные без потери качества в формате не более 256 цветов с поддержкой прозрачности и анимации. Результаты использования анимации в графических изображениях зависят от множества факторов, но определяющим является количество обучающих элементов и качество создания таких изображений. Под качеством следует понимать создание такого рода анимации, которое бы позволяло обратить внимание студента на обучаемый элемент.

Большое внимание следует обратить так же на имеющееся программное обеспечение для создания GIF-анимации. Использование проприетарного программного обеспечения или с открытым исходным кодом так же накладывает свой отпечаток на развитие дистанционного обучения в Украине с использованием Moodle. Сокращение количества студентов, в целом, приводит к появлению всё новых способов привлечения абитуриентов для обучения в высших учебных заведениях страны. Предоставляя возможность дистанционного обучения, можно привлечь так же студентов и с других стран, при создании должного методического обеспечения.

Ю.В. Мельник, С.М. Свешніков, Н.В. Богданова, О.Ю. Лепеха

Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів органів державної податкової служби України

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ MOODLE В ПРАКТИЦІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ

Безумовно дистанційна форма навчання на базі системи Moodle є кроком вперед, яка повинна забезпечити постійний контакт з викладачем, з іншими слухачами віртуальної аудиторії, подібно очному навчанню за специфічними формами. Але потрібні теоретичні проробки, експериментальні перевірки, серйозні науково-дослідні роботи для наближення навчання в дистанційному форматі до традиційного очного.

Якість знань, отриманих при дистанційній освіті, залежить від кваліфікації викладача і якості навчальних програм. Те ж саме бачимо і в разі очного навчання - без професійного педагогічного складу та якісного контенту курсів ніяке навчання не буде ефективним. Різниця між традиційним і вебінарним навчанням - це не стільки технічне питання, скільки нові прийоми педагогічної діяльності викладача.

Більшість традиційних тренінгів, семінарів і лекцій найбільше запам’ятовуються нам не знаннями, які ми отримали, а емоціями, які ми відчували в процесі навчання. Тому прибирати цю складову навчання не можна. Її потрібно тільки з максимальною ефективністю перенести в інформаційний простір дистанційного навчання.

Процес спілкування між слухачами та викладачами може бути дуже інтенсивний і здійснюватися за допомогою різних засобів, як то форумів, чатів, аудіо- та відео конференцій. При проведенні викладачем ще і очної складової навчання виникає ризик перенавантаження останніх. Існуючі організаційні структури навчальних закладів підвищення кваліфікації не враховують цієї обставини.

Необхідні сучасні вітчизняні методики електронного навчання і електронні навчально-методичні посібники. Системи управління навчальним контентом а також програмне забезпечення для розробки мультимедійних курсів та інтерактивних презентацій розрізнені і не уніфіковані що часто призводить до необхідності розробляти їх на місцях, хоча такі зразки вже існують, але про них мало відомо зацікавленим навчальним закладам.

На нашу думку, для закладів підвищення кваліфікації, зокрема працівників податкової служби, необхідне раціональне поєднання очної та дистанційної форм навчання. Дистанційне навчання на робочих місцях за загальною та функціональною складовими може розглядатися як доповнення до очного формату навчання (тренінгів, майстер-класів, кейс-стаді, круглих столів щодо обміну досвідом тощо). Це досить перспективно, хоча і вимагає певних організаційних, технічних та адміністративних рішень.

М.В. Мокрієв

Національний університет біоресурсів і природокористування України

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗІ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ В MOODLE (З ДОСВІДУ НУБІП)

Починаючи використання системи Moodle у своїй діяльності викладачі зустрічаються з велетенськими, технічними можливостями цієї системи. При цьому всі опановують перші кроки приблизно однаково: це тестування (і в більшості випадків багатоваріантний тип питань) та подання текстової інформації (при використанні засобу “Сторінка”). Для більшості, хто з цим справився, наступним кроком є використання засобу “Завдання” і т. д.

Оскільки в університеті НУБіП України запровадження системи Moodle почалося понад 6 років тому, за цей час проведено повне навчання викладацького складу, то на базі власних поступів та помилок я підготував певні рекомендації до створення гарного навчального курсу.

- В оформленні курсу використовуйте максимум три типи шрифтів та три основних кольори (це стандартний дизайнерський підхід).
- Використовуйте стильову та ресурсну узгодженість між секціями курсу. Це дозволить студентам в свою чергу узгоджувати свої дії на курсі.
- Використовуйте відповідні назви та описи секцій, як короткі анотації до теми вивчення.
- Але не викладайте на основній сторінці курсу повнотекстові лекції (дехто для цього використовує ресурс Напис). Натомість кращим варіантом буде створення головної сторінки курсу як переліку гіперпосилань до повних навчальних матеріалів.
- Не перенасичуйте головну сторінку курсу мультимедійними ресурсами. Але невеликі картинки зможуть оживити аскетичний стиль курсу.
- Не виносьте на головну сторінку курсу всі ресурси підряд, не заставляйте користувачів прокручувати її знову і знову.
- Давайте ресурсам курсу змістовні, але не занадто довгі назви. Пам’ятайте, що ними потрібно буде оперувати в меню, журналі оцінок і т.д.
- Дайте можливість студентам отримати навчальні ресурси для вивчення поза мережею. Наприклад, долучаючи pdf-версію.
- Використовуйте різні засоби Moodle для різних робіт. Підбирайте адекватні засоби. Наприклад, “Книгу” – для простого викладу багатосторінкового тексту, а “Урок” – для інтерактивного вивчення матеріалу (з використанням питань).

Зауважу, що це лише рекомендації, які можуть розвиватися разом із розвитком Moodle. Також при створенні курсу потрібно враховувати аудиторію, для якої створюєте курс. Зокрема, курс створений для підтримки денної форми навчання буде значно відрізнятися від курсу, розрахованого для проходження за дистанційною формою навчання.

Н.Ю. Олійник, С.М. Березенська

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

LMS MOODLE: МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ З ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У підготовці студентів заочної форми навчання за технічними спеціальностями поширеною є проблема організації лабораторних практикумів з технічних дисциплін. Недостатня забезпеченість ВНЗ сучасним лабораторним устаткуванням та стислі терміни сесії не дозволяють забезпечити якісне виконання студентами всіх передбачених навчальним планом лабораторних робіт. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є використання для проведення лабораторних робіт віртуальних тренажерів або комп'ютерних програм, що певною мірою моделюють реальне обладнання і забезпечують віддалений доступ. Серед сучасних навчальних систем, які можуть забезпечити дистанційний доступ до навчальних лабораторій, вигідно виділяється LMS Moodle, яка дозволяє підлаштувати систему під особливості конкретного освітнього проекту, а при необхідності і вбудовувати в неї нові елементи. Можна виділити декілька підходів до реалізації лабораторних робіт в середовищі LMS Moodle:

1. ***Комп'ютерне моделювання приладів за допомогою Flash-технології***. Цей підхід використовується в основному для того, щоб познайомити студента із зовнішнім виглядом приладу і навчити основам роботи з ним. Студент отримує свій варіант завдання, відповідно до якого і будується подальша робота. При створенні лабораторної роботи з використанням Flash-технології найчастіше використовуються такі елементи LMS Moodle як «Лекція», «Завдання», «Індивідуальне завдання», а також ресурси «Пояснення», «Книга».

2. ***Розрахункові практикуми***. При роботі в межах практикуму передбачається проведення обчислень за формулами відповідно до теоретичного матеріалу. Для побудови такої лабораторної роботи встановлюється чітка послідовність виконання, проведення розрахунків і контроль за допомогою елемента «Тест», до якого викладач включає питання: числові, на відповідність або обчислювальні.

3. ***Віртуальний лабораторний практикум***. Це найбільш складний для розробки підхід, але саме він надає найбільші можливості ілюстрації і розвитку навиків роботи, які будуть потрібні студентам в їх майбутній професійній діяльності. Працюючи у віртуальному лабораторному проекті, студент може виконувати різні види досліджень: створювати математичну модель досліджуваного об'єкта; здійснювати імітаційне моделювання фізичних процесів; вносити необхідні корективи в результати дослідження та характеристики об'єкта. Для розробки практикуму застосовується «Пакет Scorm», який поєднує web-сторінки, графіку, програми мовою Javascript, Flash та інші ресурси.

Метою нашого дослідження є визначення методичних засад розробки та використання віртуального лабораторного практикуму з технічних дисциплін з використанням LMS Moodle.

О.В. Пасічник

НВК «Школа-гімназія «Сихівська», м.Львів (http://dystosvita.mdl2.com/)

ДИСТАНЦІЙНІ УРОКИ У СИСТЕМІ MOODLE

В українській школі навчальний процес будується за класно-урочною формою організації навчання, для якої за багато років розроблено навчальні програми, календарно-тематичні планування, підручники, посібники, робочі зошити та інші допоміжні матеріали для усіх предметів, що викладаються у середній школі. При створенні дистанційного курсу, безумовно, варто враховувати існуючі методичні та дидактичні розробки, що супроводжують навчальний предмет у його традиційному викладанні. У статті розглянуті основні етапи уроку та їх можлива реалізація у дистанційному навчанні засобами системи Moodle.

При підготовці повноцінного дистанційного курсу постає завдання відтворити уроки різних типів у системі дистанційного навчання. Досить часто автори курсів обмежуються базовими функціями, такими як публікація файлів для викладання навчального матеріалу та створення тестів для перевірки знань учнів з певної теми. Проте такий підхід зменшує педагогічну цінність дистанційних курсів, роблячи їх примітивними та однотипними, незалежно від теми, що вивчається. У системі дистанційного навчання Moodle передбачена велика кількість стандартних модулів, які дозволяють реалізувати різноманітні типи уроків, а також численні прийоми роботи, притаманні традиційним урокам.

У статті наведено опис різних етапів уроку, і стверджується, що практично кожен елемент звичайного уроку може бути трансформований і адаптований до особливостей дистанційної організації навчального процесу. При цьому зберігаються основні етапи уроків, їх логічна структура та зміна форм навчальної діяльності учнів, притаманні різним типам уроків, можуть бути реалізовані засобами системи Moodle. Вчитель, звичайно, вільно обирає структуру уроку, і не кожен урок повинен точно відповідати одній з наведених схем. Проте врахування закономірностей пізнавальної діяльності допоможе підготувати ефективне навчальне заняття у традиційній або дистанційній формі.

Безумовно, у дистанційному навчанні поняття уроку відрізняється від його традиційного трактування і бачення. Проте, перевірена досвідом система організації навчальних занять у формі уроків має у розпорядженні величезну кількість розробок та педагогічних ідей, які необхідно враховувати при підготовці навчальних ресурсів для дистанційного навчання.

Н.В. Рашевська , С.О. Семеріков , К.І. Словак

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ ДИНАМІЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ GEOGEBRA В СИСТЕМУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE

На теперішній час в системі вищої освіти накопичено значний досвід використання системи дистанційного навчання Moodle та систем комп'ютерної математики й динамічної геометрії, але в час стрімкого розвитку мобільних технологій постає задача інтеграції різноманітних програмних мобільних засобів в систему Moodle, що сприятиме переходу до більш якісного навчання, коли студенти зможуть вибудовувати власне навчальне середовище.

Інтеграція у мобільну систему підтримки навчання Moodle мобільних систем комп'ютерної математики та динамічної геометрії виконується по-різному. Так, система динамічної геометрії GeoGebra може бути інтегрована у мобільну систему підтримки навчання у якості фільтра GeoGebra Filter (Math Applets), який можна отримати із сайту moodle.org. GeoGebra Filter надає можливість убудовувати файли GeoGebra у лекції, уроки, тести, завдання, повідомлення форуму, блоги та інші складові системи. Урахування типу використовуваного апаратного засобу можливе у налаштуваннях фільтру указанням ширини, висоти та параметрів аплету GeoGebra. Фільтр використовує файли аплету, що можуть знаходитись як на сайті GeoGebra, так і на сайті мобільної системи підтримки навчання Moodle.

Після розпакування інсталяційного архіву:

1) вміст каталогу geogebra копіюється у каталог filter;

2) в управлінні фільтрами активуємо фільтр GeoGebra та виконуємо його налаштування.

Інший спосіб доступу до GeoGebra можливий з мобільного пристрою – застосування експериментальної версії GeoGebraMobile (http://www.geogebra.org/mobile/), що не вимагає підтримки мобільним пристроєм Java ME, суттєво розширюючи спектр підтримуваних пристроїв, висуваючи натомість вимогу повної реалізації стандарту мови JavaScript та підтри-мки HTML5 у Web-браузері мобільного пристрою.

Широкі можливості інтеграції з МСПН мають ресурси MathTools, насамперед у форматах Flash, JavaScript та аплетів Java

В систему підтримки навчання Moodle можна також інтегрувати систему комп'ютерної математики MathPiper, що може бути завантажена на мобільний пристрій студента навіть без реєстрації на Moodle.

Таким чином, налаштування мобільної системи навчання Moodle надасть можливість організовувати та підтримувати процес навчання вищої математики за допомогою мобільних інформаційно-комунікаційних технологій, що створює можливості для реалізації в системі вищої освіти різних моделей навчання, зокрема моделі змішаного навчання дисципліни, коли традиційне навчання підтримується засобами мобільних технологій.

И.В. Савельева

Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины

ПОСТРОЕНИЕ ТЕСТОВ, ИСПОЛЬЗУЯ СЕМАНТИЧЕСКИЙ КЛАССИФИКАТОР

Ю.Н.Богачковым предлагается метод обработки данных тестирования, основанный на подсчете процента каждой правильно выполненной элементарной операции. В этом методе тестовые задания при обработке разбиваются на элементарные операции по совокупности знаний, умений и навыков ученика по заранее составленному классификатору знаний и умений, необходимых для выполнения элементарных операций.

При выполнении теста подсчитываются проценты правильно выполненных элементарных операций, а не процент правильно выполненных тестовых заданий. На основании этих данных делаются выводы о пробелах в знаниях по данной теме на уровне элементарных операций.

Предлагается представление классификатора в виде семантической иерархии элементарных операций. В таком случае после обработки результатов тестирования можно увидеть не только информацию о пробелах в знаниях, но и оптимальную последовательность изучения необходимых для устранения этих пробелов элементарных операций.

В данный момент ведется работа по построению такого классификатора по математике, в который при необходимости можно будет вносить изменения.

При успешном построении такого классификатора по отдельно взятому учебному предмету можно будет объединять его с аналогичными классификаторами по другим предметам (математика-физика). Исходя из нормативно-запланированных конечных знаний, умений и навыков всей предметной области по выбранной специализации на основе этих классификаторов можно построить траекторию обучения учащихся. А на основе входного тестирования можно построить индивидуальную траекторию обучения для каждого отдельного ученика.

Для СДО Moodle на момент эксперимента (2008-09 гг.) был разработан дополнительный модуль, который реализовывал метод обработки данных тестирования, основанный на подсчете процента каждой правильно выполненной элементарной операции.

Но поддержка этого модуля для последующих версий СДО Moodle оказалась затруднительной. Поэтому на данный момент поставлена задача по созданию отдельной программы, которая может быть подключена к любой системе дистанционного обучения и будет независима как от программного продукта, так и от его версии. Такая программа через внешнее API сможет получать результаты тестирования и обеспечивать анализ в соответствии с изложенной выше методикой. По результатам такого анализа можно будет давать рекомендации построения индивидуальной траектории обучения на основании первичных и необходимых конечных знаний учащегося, основанных на классификаторе, построенном на семантических связях.

К. І. Словак, Н. В. Рашевська

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ПРОБЛЕМИ ХМАРНОГО СЕРВІСУ MOODLE У НАВЧАННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Відповідно до національного проекту «Відкритий світ», що планується здійснити протягом 2010–2014 рр. під егідою Державного агентства з інвестицій і управління національними проектами України інформатизація системи освіти України має бути забезпечена на основі концепції хмарних технологій.

Впровадження хмарних технологій у навчальний процес надає можливість:

– зменшити витрати на апаратне та програмне забезпечення;

– створювати віртуальні середовища для студентів та викладачів;

– створювати віртуальні навчальні класи та лабораторії, що реалізують можливості з проведення конференцій, лекцій, семінарів, тренінгів тощо;

– мобільного доступу до інформаційних ресурсів і сервісів Інтернету через використання смартфонів, нетбуків, тощо;

– розширити комунікативне поле «студент–викладач» за межі навчального закладу;

– забезпечити рівні можливості тих, хто навчається, до якісних навчальних програм незалежно від місця проживання та навчання;

– організувати електронний документообіг навчального закладу;

– збільшити обчислювальні потужності і об’єм даних, що зберігаються;

– резервного копіювання даних.

Одним з найпоширеніших хмарних сервісів, що використовують у більшості вищих навчальних закладів України є система управлінням навчанням Moodle, за допомогою якої можна замінити або доповнити функції університетських систем, таких, як: електронна пошта, складання календарного плану, месенджери, створення та зберігання персональних документів, надання до них загального доступу тощо.

Разом з тим, використання система управлінням навчанням Moodle не забезпечує процес навчання математичних дисциплін у повній мірі, а тому актуальною є проблема інтеграцій у Moodle програмних засобів математичного призначення та розробки різноманітних додатків. Прикладом засобу математичного призначення, який можна інтегрувати у Moodle є система динамічної геометрії GeoGebra. Завдяки інтеграції GeoGebra у Moodle навчальні матеріали математичних курсів доповнюються динамічними комп’ютерними моделями, що можуть бути використані як для унаочнення математичних понять, так і для проведення досліджень.

Прикладом додатку, що спеціально розроблений для Moodle є «moodle-coordinate-question», що надає можливість створювати математичні тести з відкритою відповіддю. При цьому студентам не потрібно вивчати LaTeX для введення відповіді, що значно полегшує процес виконання тесту.

А. М. Стрюк

Криворізький національний університет

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE У КОМБІНОВАНОМУ НАВЧАННІ РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Прагнення гнучкості, відкритості та мобільності є основним вектором розвитку сучасної професійної освіти. Насичення навчального процесу засобами ІКТ сприяє реалізації цих якостей за рахунок використання технології комбінованого навчання (blended learning).

Аналіз потреб сучасних промислових підприємств надав можливість розробити організаційну модель комбінованого виробничого навчання. Центральною складовою моделі є система управління навчанням, яка, з одного боку, виступає одним із засобів навчання, а з іншого – ядром, що інтегрує всі підсистеми системи комбінованого навчання.

Експериментальне впровадження моделі комбінованого виробничого навчання реалізовано з використанням системи Moodle, як найбільш поширеної системи управління навчанням в Україні та світі. Крім того, порівняльний аналіз з іншими системами, показав її найбільшу відповідність вимогам організації комбінованого навчання на промисловому підприємстві. Простота інтерфейсу та гнучкість в управлінні роблять систему Moodle однією з найбільш доцільних для організації навчання робітників підприємства, які не мають спеціальної підготовки з використання ІКТ навчального призначення.

Проектування змісту навчальних курсів здійснювалось за принципами модульного підходу, розробленого фахівцями Міжнародної організації праці. Структурною одиницею таких курсів є навчальні елементи – невеличкі, порівняно з розмірами курсу, блоки інструктивного матеріалу, що можуть багаторазово використовуватись у різних навчальних ситуаціях. Кожен навчальний елемент представлено набором цілей, навчальних матеріалів, завдань та заходів з контролю знань. Ідея побудови навчальних матеріалів з незалежних навчальних елементів добре узгоджується з концепцією навчальних об’єктів, розробленою У. Ходжінсом. Можливості Moodle з використання навчальних об’єктів у форматі SCORM полегшують розробку модульних навчальних матеріалів та їх використання у комбінованому навчанні робітників.

У результаті аналізу кваліфікаційних вимог та виробничих умов підприємства було спроектовано та розроблено шість модульних навчальних курсів. Засобами Moodle організовано доступ до навчальних матеріалів. Інтеграція традиційного виробничого навчання та самостійної роботи з використання навчальних об’єктів, розміщених у системі Moodle, надала можливість в стислий термін готувати кваліфікованих фахівців без відриву від виробництва. На сьогодні підготовку та підвищення кваліфікації з використанням запропонованої моделі комбінованого навчання пройшло понад дев’яносто осіб. Тривають роботи зі створення нових навчальних об’єктів та їх впровадження у підготовку з інших робітничих професій.

А.О. Томіліна

Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКРТРОННОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ КОНТРОЛІ Й ОЦІНЮВАННІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Традиційно систему MOODLE використовують у процесі навчання природничих та фізико-математичних наук, але рідше для викладання гуманітарних дисциплін. Це не є випадковістю, бо для викладача та студента, що схиляються до математичного мислення, використання інформаційних технологій є ближчим для розуміння, тому питання впровадження системи MOODLE у навчальний процес з гуманітарних дисциплін є недостатньо дослідженим питанням та потребує глибшого аналізу.

Стосовно контролю й оцінювання знань студентів з гуманітарних дисциплін, зокрема з іноземної мови, то доцільно виділити специфічні риси: контроль й оцінювання знань організовують та реалізують за різними видами діяльності. У межах MOODLE ми проводили дистанційні модульні контрольні роботи, які давали можливість перевірити навички та вміння за кожним видом діяльності. Аудіювання організовували таким чином: студенти у електронному курсі прослуховували декілька разів аудіозапис із діалогом чи розповіддю, а потім виконували завдання до нього. Завдання могло бути у вигляді тестувань на вибір правильної відповіді, заперечення чи погодження із твердженням, а також включали пошук еквівалентних частин речення тощо. Читання перевірялось за допомогою тематичної презентації, яку студенти переглядали та перечитували декілька разів, а після ознайомлення із презентаційним матеріалом, студент повинен був виконати завдання: дати відповіді на запитання, обрати правильне твердження, послідовність перелічених подій, про які йшла мова під час презентації тощо. Перевірку письмових умінь та навичок ми проводили за допомогою тестування, що передбачало перевірку нового граматичного матеріалу та лексики. Методи та прийоми проведення варіювалась – це могли бути різні види тестувань, складання питань до окремих частин стверджувальних речень, пошук помилок у фрагменті тексту, вправи на переклад тощо. Мовлення перевірялось засобом написання твору за темами модуля. Обов’язковим було використання нових лексичних одиниць, стилістично правильна побудова твору, логічність та аргументованість викладених думок, до уваги брався обсяг мовленнєвого викладу.

Із використанням MOODLE при контролі й оцінюванні знань студентів з іноземної мови навчальний процес збагатився наступними рисами: урізноманітнення видів контролю й оцінювання знань з таких аспектів, як аудіювання, читання, відпрацювання граматичного та лексичного матеріалу тощо; розширення кола питань обговорення при індивідуальній роботі зі студентами в умовах дистанційного спілкування; інтенсифікація контрольно-оцінювальних дій студента і викладача тощо.

Ю.В. Триус

Черкаський державний технологічний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ АТЕСТАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ У ВНЗ ЗАСОБАМИ СИСТЕМИ MOODLE

Одним із завдань інформатизації вищої школи, підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою є створення інформаційно-освітнього середовища ВНЗ, головною перевагою якого є подання навчального матеріалу в дидактично уніфікованому й формалізованому вигляді та створення умов використання його контенту у будь-якому місці і у будь-який час незалежно від форми навчання студента.

Основною складовою інформаційно-освітнього середовища ВНЗ є електронні освітні ресурси, а одним з основних освітніх ресурсів цього середовища є *електронний навчальний курс* (ЕНК), що являє собою комплекс навчально-методичних матеріалів, створених в електронному вигляді, та освітніх сервісів для організації індивідуального і групового навчання з використанням технологій дистанційного навчання (ДН).

Особливість використання електронного навчального курсу у порівнянні з іншими електронними засобами навчання і електронними освітніми ресурсами, полягає у тому, що ЕНК призначений для самостійного і систематичного оволодіння студентами навчальним матеріалом під керівництвом викладача. В процесі навчання студентів ЕНК постійно змінюється та вдосконалюється як авторами і викладачами курсу, так і самими студентами.

У доповіді буде представлено Положення про атестацію електронного навчального курсу для заочної (дистанційної) форми навчання в ЧДТУ, в якому визначено поняття «електронний навчальний курс» (ЕНК), його структуру, етапи розроблення у системі електронного навчання (СЕН) на базі MOODLE, процес апробації, атестації та впровадження у навчальний процес.

Порядок проведення атестації ЕНК у ЧДТУ передбачає: проведення анкетування студентів, які навчалися на ЕНК, і викладачів, які працювали з ЕНК; призначення експертів для здійснення експертизи ЕНК (здійснюється на підставі рішення комісії з атестації ЕНК при методичній раді університету); проведення експертизи згідно з Положенням; експертний висновок комісії з атестації ЕНК, який формується на основі висновків експертів та презентації ЕНК його авторами; розгляд та затвердження методичною радою університету експертного висновку комісії з атестації ЕНК про рекомендацію до використання ЕНК у навчальному процесі ЧДТУ. Критерії експертизи ЕНК складаються з критеріїв структурно-функціональної експертизи ЕНК, критеріїв змістово-наукової експертизи ЕНК і критеріїв методичної експертизи ЕНК. Лише атестований ЕНК має право на його використання на всіх етапах навчального процесу.

Також у доповіді буде представлено електронний ресурс для автоматизації експертного оцінювання ЕНК в СЕН, створений засобами системи MOODLE.

Н.Э. Штомпель

Харьковский национальный университет городского хозяйства

ВОЗМОЖНОСТИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ ПРИ ПОДГОТОВКЕ АРХИТЕКТОРОВ И ГРАДОСТРОИТЕЛЕЙ

Творческая «специфика» подготовки специалистов в сфере архитектуры и градостроительства вызывает определенный пессимизм относительно возможности применения дистанционного обучения в данной сфере.

В качестве основных аргументов «против» приводятся доводы о невозможности замены «очного» контакта между студентами и преподавателем; необходимость «проработки» в процессе обучения большого объема визуальных материалов; необходимость использования современных программных продуктов для черчения, рисования, визуализации, 3D-моделирования, анимации; необходимость работы в лабораториях и прохождения производственной практики на предприятиях.

В то же время, многими авторитетными архитектурными и строительными вузами, как бы в опровержение выдвигаемых опасений, активно внедряются дистанционные технологии. Например, в Московском архитектурно-строительном институте используется система дополнительного архитектурного образования «ASSA. Дистанционные курсы МАРХИ». Дистанционная форма обучения активно используется коммерческими вузами с международными связями, выдающими так называемые «двойные» дипломы. Это относится к сфере обучения дизайну, дизайну интерьеров, ландшафтной архитектуре. Одновременно с этим, все большее распространение и популярность на просторах YouTube получают видеоуроки по обучению навыкам работы с распространенными системами автоматизированного проектирования и черчения: AutoCAD, ArchiCAD, SolidWorks. Проблема заключается в том, что содержание данных уроков, как правило, не учитывает установленных современными нормативами требований к оформлению проектной и рабочей документации на строительство и никак не связано со специальными дисциплинами, преподаваемыми в очной форме.

Таким образом, проблема создания эффективной системы дистанционного обучения для архитекторов и градостроителей, представляется на сегодняшний день наиболее актуальной и перспективной в ближайшем будущем. В разрезе данной проблемы важно выделить какая часть обучения должна оставаться «очной», а какая может быть организована в дистанционном формате. Также представляется важным сопроводить преподавание основных специальных дисциплин преподаванием навыков работы с системами автоматизированного проектирования, что можно сделать в форме видеолекций.

І.Л. Яковицький

Харківська національна академія міського господарства

ВІД ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ ДО ОСВІТНЬОГО ПОРТАЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

В законі України «Про вищу освіту» зазначено, що навчально-виховний процес забезпечує можливість: здобуття особою знань, умінь і навичок у гуманітарній, соціальній, науково-природничій і технічній сферах; інтелектуального, морального, духовного, естетичного і фізичного розвитку особи, що сприяє формуванню знаючої, вмілої та вихованої особистості.

Галузеві стандарти вищої освіти України спеціальності складають два документи: освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) та освітньо-професійна програма (ОПП). ОКХ визначає вимоги до рівня вмінь, компетенції, виробничі функції та типові завдання діяльності, які вирішуватимуть фахівці. ОПП встановлює вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця. А програми нормативних дисциплін визначають *освітній контент*, який забезпечує формування *системних* знань. Дистанційне навчання є лише формою реалізації навчального процесу, яка у поєднанні з сучасною парадигмою обміну інформацією дозволяє повноцінно реалізувати *індивідуалізацію навчання відповідно потребам, особливостям і можливостям студента*. А у подальшому через освіту до самоосвіти. Особиста освітня траєкторія не завжди співпадає з вимогами державних стандартів. І це зрозуміло, особистість має світогляд, власні інтереси, сподівання і цілі, а держава у формі стандартів визначає освітні складові, які забезпечують формування суспільних якостей громадянина і професійних якостей фахівця. Ці тренди є первинними відмінностями у формуванні освітнього контенту. З одного боку з'являються освітні ресурси, що об'єднують дистанційні курси, які реалізують процес навчання галузі знань. З іншого боку освітній портал навчального закладу є зібранням освітнього контенту, який структурою і зв'язками відтворює ОПП задля на задоволення вимог ОКХ. В обох випадках «одиницями» освітнього ресурсу є окремі курси, керування ними має суттєві відмінності. Існуючі системи e-learning, і зокрема MOODLE, за ідеологією забезпечують перший тип освітнього контенту, хоча є сподівання, що це не остання реалізація. Перший крок є – мета курси. Впровадження сучасних засобів керування освітнім контентом породжує організаційні проблеми у викладацьких колах. По-перше, викладач є фахівцем окремої галузі знань, має власні професійні інтереси, і не завжди досконало знає структуру і інформаційні зв'язки ОПП. Йому доручають підготувати методичне забезпечення за програмою навчальної дисципліни. Це він порядно виконує. Інша робота є, на його погляд, технічною відносно до його фаху. Вдруге, первинним стає консультування. Наявні види ресурсів MOODLE дозволяють формувати логічну послідовність процесу навчання і забезпечують дозованість у поєднанні із концентрацією уваги на висвітлення окремого питання. Втрете, методичне забезпечення набуває нових якостей: оперативне оновлення і накопичення досвіду у висвітлення окремих питань у формі FAQ, у вигляді глосарію.

ЗМІСТ

1 секція: ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ТА МЕРЕЖНІЙ ПІДТРИМЦІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....3

Абракітов В. Е. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ», «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ», «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» З ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....4

Анисимов А.М. ОБ ОПЫТЕ ПРОВЕДЕНИЯ КУРСОВ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА РАБОТЫ В СДО «MOODLE».....5

Бардаков В.А., Гуляк Р.Э. КУРСОВОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ В MOODLE.....6

Бахрушин В.Е. ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СИСТЕМЫ MOODLE В СЕТЕВОЙ ПОДДЕРЖЕКЕ УЧЕБНЫХ КУРСОВ ПО МЕТОДАМ АНАЛИЗА ДАННЫХ.....7

Борисовська Ю.О., Козлова О.С., Лисенко О.А. РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....8

Бочаров Б.П., Воеводина М.Ю. БАЗА ДАННЫХ ТРЕХМЕРНЫХ МОДЕЛЕЙ В GOOGLE EARTH.....9

Бочаров Б.П., Воеводина М.Ю., Яковицкий И.Л. МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОЕКТА «3D МОДЕЛИ В GOOGLE EARTH».....10

Бугайчук К.Л. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ LMS MOODLE В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ ВНЗ МВС УКРАЇНИ.....11

Буре Н.А. ДИСТАНЦИОННЫЙ КУРС «РУССКИЙ ЯЗЫК И КУЛЬТУРА РЕЧИ». .12

Василенко О.В., Солодухін С.В. ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ MOODLE В МЕЖАХ ОДНІЄЇ ВИПУСКАЮЧОЇ КАФЕДРИ.....13

Герасименко І.В., Садовий А.І., Білан Н.С. ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА БАЗІ MOODLE ДЛЯ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ.....14

Глинський Я.М., Ряжська В.А. ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «АЛГОРИТМІЗАЦІЯ І ПРОГРАМУВАННЯ» У КУРСІ БАЗОВОЇ ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗІВ.....15

Дубинский А.Г. ОПЫТ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ АБИТУРИЕНТОВ.....16

Иеда И.Н. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ТЕСТИРОВАНИЯ MOODLE ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ АНОНИМНОГО АНКЕТИРОВАНИЯ СТУДЕНТОВ.....17
Калачова Л.В. ВИКОРИСТАННЯ MOODLE У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....18
Каук В.И. ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ MOODLE ДЛЯ РАЗЛИЧНЫХ ФОРМ ОБУЧЕНИЯ.....19
Коваль Т.І., Пушкар О.О. НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ В СИСТЕМІ MOODLE ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....20
Ковальчук О. А. ПОЗААУДИТОРНА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА, ЩО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ У СИСТЕМІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....21
Колос К.Р. ВИКОРИСТАННЯ MOODLE У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ.....22
Корнієць О.М. ВИКОРИСТАННЯ MOODLE ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....23
Крамаренко Т.Г. ФОРМУВАННЯ УМІННЯ ВЧИТИСЯ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ MOODLE У МЕРЕЖНІЙ ПІДТРИМЦІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.....24
Кузьміна Н.М., Струтинська О.В. ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЗААУДИТОРНІЙ РОБОТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ.....25
Літвінова Т.В. ПІДГОТОВКА ДО ЗНО – ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС «ЯК СТВОРИТИ ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ».....26
Ломачевська М.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ШКОЛІ.....27
Лотоцька Ю.М. ДИСТАНЦІЙНИЙ ФОРМАТ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....28
Михальчишин І.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ LMS MOODLE.....29
Орлова М.Н., Клишта А.С. КОМПЛЕКСНАЯ СИСТЕМА ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ «СЕТЕВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ».....30

Осадча К.П., Осадчий В.В. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ MOODLE 2.4 У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ....31
Проневич В.С., Щербина О.А. СТВОРЕННЯ САЙТУ ІНТЕРНЕТ-ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЛІЦЕЇ....32
Тевяшев А.Д., Литвин О.Г. ПІДТРИМКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧАННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН....33
Франчук В.М. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE У ВНЗ 34
Швец Ю.А., Коломоец Г.П. МОДЕЛЬ ПЛАНИРОВАНИЯ УЧЕБНОЙ НАГРУЗКИ СУБЪЕКТОВ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ НА ОСНОВЕ МОДУЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ УЧЕБНОГО КУРСА....35
Швець Ю.О., Коломоєць Г.П. СТРУКТУРА ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ В MOODLE....36

2 секція: РОЗВИТОК СИСТЕМИ MOODLE. СТВОРЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МОДУЛІВ MOODLE, ІНТЕГРАЦІЯ MOODLE З ІНШИМИ ПРОГРАМНИМИ ЗАСОБАМИ....37

Аврамчук А.М., Щербина О.А. СТВОРЕННЯ ВІДЕОЛЕКЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДУЛЯ RICH MEDIA....38
БАСОК П.Г. СИСТЕМА OPENMEETINGS 2.X ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ З MOODLE 2.X 39
Бочаров Б.П., Воеводина М.Ю., Левиков Ю.В. ОБРАБОТКА СТАТИСТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В MOODLE....40
Васильєва К.С., Щербина О.А. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В MOODLE....41
Германюк Н.М., Щербина О.А. СТВОРЕННЯ ІЄРАРХІЧНИХ МЕНТАЛЬНИХ МАП ЗА ДОПОМОГОЮ WEB-СЕРВІСУ PREZI....42
Гришмановський А.С., Щербина О.А. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ПРИСТРОЇВ З ОПЕРАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ ANDROID ДЛЯ ВИКОНАННЯ ТЕСТІВ У СЕРЕДОВИЩІ MOODLE 2....43
Дворовенко В.Н. МОДУЛИ ДЛЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРУКТУРОЙ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ....44

Иванченко Т.В., Щербина А.А. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТАКУРСОВ И МОДУЛЯ СУБКУРС В MOODLE 1.9.....45
Кухаренко В.М., Шуляков В.М. РОБОТА АДМІНІСТРАТОРІВ СИСТЕМИ MOODLE ЗІ СТАТИСТИКОЮ.....46
Табунщик В. Н., Овсянникова Н.П. НЕСТАНДАРТНЫЙ БЛОК «ПРЕПОДАВАТЕЛЬ» В MOODLE ВЕРСИЙ 1.9 И 2.4.....47
Терейковська Л.О., Терейковський І.А. ВИКОРИСТАННЯ ГОЛОСОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В MOODLE.....48
Федусенко О.В., Рафальська О.О. ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ МОДУЛЯ «ТРАЄКТОРІЯ НАВЧАННЯ» ДЛЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ MOODLE.....49
Царенко В.О. ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ MOODLE ІЗ ПЛАТФОРМАМИ ВЕБІНАРІВ 50

3 секція: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE.....51

Альошкіна К.М. ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК З ТЕОРЕТИЧНОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ: ПРОБЛЕМАТИКА РОЗРОБЛЕННЯ НА БАЗІ MOODLE.....52
Глазунова О.Г. SMART підхід до формування електронного навчального курсу в MOODLE.....53
Гризун Л.Е. ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ У СИСТЕМІ MOODLE.....54
Кадырова Э.А. РЕАЛИЗАЦИЯ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА ПРИ ПОДГОТОВКЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ДЛЯ СДО ВУЗА.....55
Колонтаевский О.П. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ДИСТАНЦИОННОГО КУРСА ДЛЯ АКТИВИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....56
Кухаренко В.М. ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ У MOODLE.....57
Лычев Д.А. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ GIF-АНИМАЦИИ ПРИ СОЗДАНИИ МЕТОДИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В ДИСТАНЦИОННЫХ КУРСАХ.....58
Мельник Ю.В., Свешніков С.М., Богданова Н.В., Лепеха О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ MOODLE В ПРАКТИЦІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ.....59

Мокрієв М.В. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗІ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ В MOODLE (З ДОСВІДУ НУБІП).....60
Олійник Н.Ю., Березенська С.М. LMS MOODLE: МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ З ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....61
Пасічник О.В. ДИСТАНЦІЙНІ УРОКИ У СИСТЕМІ MOODLE.....62
Рашевська Н. В., Семеріков С. О., Словак К. І. ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ ДИНАМІЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ GEOGEBRA В СИСТЕМУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE.....63
Савельева И.В. ПОСТРОЕНИЕ ТЕСТОВ, ИСПОЛЬЗУЯ СЕМАНТИЧЕСКИЙ КЛАССИФИКАТОР.....64
Словак К. І., Рашевська Н. В. ПРОБЛЕМИ ХМАРНОГО СЕРВІСУ MOODLE У НАВЧАННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....65
Стрюк А. М. ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE У КОМБІНОВАНОМУ НАВЧАННІ РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....66
Томіліна А.О. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКРТРОННОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ КОНТРОЛІ Й ОЦІНЮВАННІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....67
Триус Ю.В. ОРГАНІЗАЦІЯ АТЕСТАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ У ВНЗ ЗАСОБАМИ СИСТЕМИ MOODLE.....68
Штомпель Н.Э. ВОЗМОЖНОСТИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ ПРИ ПОДГОТОВКЕ АРХИТЕКТОРОВ И ГРАДОСТРОИТЕЛЕЙ.....69
Яковицький І.Л. ВІД ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ ДО ОСВІТНЬОГО ПОРТАЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....70

Наукове видання

Перша всеукраїнська
науково-практична конференція
«MoodleMoot Ukraine 2013.
Теорія і практика використання
системи управління навчанням Moodle».
Тези доповідей

Комп'ютерне верстання О.А. Щербини

Підписано до друку 30.04.2013

Ум. друк. арк. 4,42. Обл.-вид. арк. 4,75

Тираж 50 прим. Вид. № 12/II-13. Зам. 80/1-13

КНУБА, Повітрофлотський простпект, 31, Київ, Україна, 03680

Надруковано в редакційно-видавнгичому відділі
Київського національного університету будівництва і архітектури

Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів
Видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р.